

Mayors for
Economic Growth

План розроблено за підтримки ініціативи Європейської комісії „Мери за економічне зростання“ та розглянуто експертами Світового Банку, які вважають, що план відмінно відповідає принципам вищезазначеної ініціативи ЄК. Зміст документу є власністю та відповідальністю Пирятинської міської об'єднаної територіальної громади.

ПЛАН МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Пирятинська міська об'єднана територіальна громада

Україна

**„Співпраця задля підвищення конкурентоспроможності
в секторі агропромислового виробництва
Пирятинського субрегіону“**

Серпень, 2018

Передмова

Шановні друзі!

На початку 2017 року Європейським Союзом започатковано нову ініціативу для органів місцевого самоврядування, а саме „Мери за економічне зростання“, яка зосереджується на сталому економічному розвитку. Усвідомлюючи необхідність посилення державно-приватного партнерства на місцевому рівні задля забезпечення сталого економічного розвитку Пирятинської міської об'єднаної територіальної громади, підтримуючи принципи, викладені в ініціативі ЄС „Мери за економічне зростання“, 15 червня 2017 року нами підписана Угода про членство та взяті зобов'язання здійснити ряд заходів спрямованих на підтримку приватного сектору, зокрема разом з місцевим бізнесом та громадським суспільством розробити План місцевого економічного розвитку.

Метою Плану є зміцнення конкурентної позиції Пирятинської міської ОТГ як регіону в цілому завдяки підтримці найбільш розвинених галузей економіки, оскільки активізація існуючого бізнесу дозволяє ефективно конкурувати, залучати інвестиції та стимулювати створення нових підприємств і робочих місць. В результаті зростання бізнесу збільшаться обсяги виробництва та реалізації місцевої продукції, й, відповідно, зростуть податкові надходження. Міська рада отримає ресурс для бюджетних інвестицій в розвиток інфраструктури, стаючи таким чином, громадою, ще більш привабливою для бізнесу та подальшого підвищення якості життя жителів.

Ми вже мали певний досвід співпраці з бізнесом та громадськими організаціями під час розроблення Стратегії розвитку громади, але окремого документа, спрямованого безпосередньо на розвиток приватного бізнесу, не розроблялось. Використання цього інструменту є новим досвідом, перш за все, для влади. З метою підготовки Плану сформована Робоча група, яка провела аналіз різних аспектів функціонування бізнесу та напрацювала стратегічні пріоритетні завдання, вирішення яких дасть можливість суттєво покращити стан економіки та створити робочі місця.

Беручи до уваги багаторічний досвід місцевих підприємств у сфері сільського господарства та харчової промисловості, акцент було зроблено на підвищенні конкурентоздатності галузі АПК. Посилення лідерських позицій місцевого малого та середнього бізнесу потребує дієвих заходів із покращення бізнес-середовища, тому нами підготовлено декілька новацій у цій сфері. І головне, виходячи з аксіоми, що кожний бізнес-проект починається з пошуку фінансів, нами пропонується цілий ряд заходів щодо спрощення та розширення доступу підприємців до інвестиційних ресурсів різних рівнів.

У разі успішного виконання заходів програми ми разом з Вами зможемо досягти стратегічної мети розвитку громади і Пирятинський субрегіон стане відомим на регіональних ринках місцем виробництва широкого спектру харчових продуктів, осередком впровадження кращого бізнес-досвіду, який буде забезпечувати нові можливості для інвестування в рамках партнерських зв'язків та зростання зайнятості.

Пропоную усім членам громади: приватним підприємцям, громадським організаціям та місцевим жителям, долучитися до виконання Плану місцевого економічного розвитку – це дасть можливість забезпечити стабільну зайнятість та підвищити добробут кожної сім'ї.

Міський голова

Олексій Рябоконт

Щоб отримати копію цього плану, зверніться до:

Ім'я	Солдатова Ірина Вікторівна
Посада	начальник управління економіки виконкому Пирятинської міської ради
Адреса	вул. Соборна, 21, м. Пирятин, Полтавська область
Телефон	+38-050-25-286-65
Факс	(05358) 2-05-80
Електронна пошта	office@pyriatyn-mrada.gov.ua
Веб-сайт	http://pyriatyn.org.ua

ЗМІСТ

Передмова.....	1
1. Резюме.....	3
2. Перелік таблиць, схем, діаграм.....	3
3. Перелік скорочень.....	4
4. Вступ до плану.....	4
5. Процес розробки Плану місцевого економічного розвитку.....	5
6. Аналіз місцевої економічної структури.....	6
6.1. Аналіз місцевої економічної структури.....	6
6.2. Міжсекторальне співробітництво і взаємодія на місцевому рівні.....	8
6.3. Прозора, вільна від корупції адміністрація, що сприяє розвитку бізнесу.....	9
6.4. Доступ до фінансування.....	9
6.5. Земельні ресурси та інфраструктура.....	10
6.6. Правова та інституційна база.....	11
6.7. Кваліфіковані трудові ресурси, інклюзивність.....	11
6.8. Зовнішнє позиціонування та маркетинг.....	12
7 SWOT – аналіз.....	13
8 Бачення та цілі.....	14
9 План дій.....	14
Таблиця 1. План дій.....	15
10 Схема фінансування.....	19
Таблиця 2. Схема фінансування.....	19
11 Показники та механізми моніторингу.....	22
Таблиця 3. Показники моніторингу.....	22
Додатки.....	25
Таблиця 4. Демографічна ситуація, ринок праці Пирятинської міської ОТГ.....	25
Таблиця 5. Класифікація підприємств за розміром.....	26
Таблиця 6. Класифікація за видами економічної діяльності.....	27
Таблиця 7. Розподіл компаній приватного сектору за чисельністю та видами діяльності.....	28
Таблиця 9. Галузі (та підгалузі) з перспективою зростання та їхні проблеми.....	30
Таблиця 10. Доступ до фінансування.....	31
Таблиця 11. Потреби приватного сектору у земельних ресурсах та інфраструктурі.....	33
Таблиця 12. Правові та інституційні умови.....	33
Таблиця 13А. Ситуація з кваліфікованою робочою силою.....	34
Таблиця 13Б. Шляхи досягнення балансу між попитом на кваліфіковані трудові ресурси і можливостями працевлаштування в муніципальній освіті – системний аналіз.....	34
Таблиця 14. Як місцевість сприймається її мешканцями.....	36
Розпорядження міського голови про створення робочої групи.....	37

1. Резюме

План місцевого економічного розвитку розроблено з метою участі в ініціативі ЄС „Мери за економічне зростання“ і має на меті забезпечення сталого розвитку Пирятинської міської ОТГ у середньостроковій перспективі. Досягнення мети здійснюватиметься на принципах державно-приватного діалогу шляхом реалізації заходів стимулювання економічного зростання, які сприяють активізації приватного сектору економіки та підвищенню рівня зайнятості, широкому залученню громадських організацій до участі в соціальних і культурних процесах, а також підвищенню добробуту та якості життя громадян.

Пирятинська міська ОТГ розташована на перехресті шляхів в зоні 2-3 часової досяжності до чотирьох обласних центрів м.Київ, м.Полтава, м.Черкаси та м.Суми. Кількість населення – близько 17,0 тис.осіб, більшість з них знаходиться у працездатному віці. Центром громади є м.Пирятин, в якому сконцентрована більшість населення. За гендерною ознакою переважає частка жіночого населення. У складі як міського, так і сільського населення збільшується кількість осіб, які мають вищу і повну загальну освіту. Велика частка осіб з вищою освітою здобули спеціальність за фахом сільське господарство та фінанси.

Стан доріг, порівняно з іншими муніципалітетами, задовільний. Комунальна інфраструктура останнім часом суттєво покращена. Добре розвинений зв'язок і комунікації. Сектор охорони здоров'я та надання соціальної допомоги функціонує задовільно. Муніципальні послуги у сфері освіти базуються на інноваційних технологіях, що позитивно відрізняє галузь від сусідніх регіонів. Регіон вважається привабливим місцем для життя, навчання дітей та молоді, роботи та відпочинку, що проявляється у зростанні кількості населення за рахунок мігрантів.

Вдале розташування має важливе значення для розвитку місцевих підприємств. Базовими видами економічної діяльності для економіки громади є АПК та торгівля, різноманітні послуги і громадське харчування, зосереджені на МСП. Ряд місцевої продукції є своєрідними „кулінарними посланниками“ громади. Ступінь впливу НГО та влади на розвиток приватного бізнесу розцінюється як незначний, що потребує вжиття заходів щодо посилення міжсекторальної співпраці. Адже незважаючи на демократичність і прозорість влади, усунення адміністративних бар'єрів, у розвитку підприємництва ще залишається ряд проблем. Зокрема, фінансовий сектор хоч і має програми лояльності аграрному сектору та малому бізнесу, але високі кредитні ставки ускладнюють до них доступ. Ефективність використання вільних земельних ділянок та приміщень комунальної власності досить низька, зокрема по причині відсутності актуалізованого реєстру. Також необхідно продовжувати роботу в напрямі вдосконалення правової та інституційної бази шляхом спрощення елементів дозвільної системи. На ринку праці має місце дисбаланс між попитом та пропозицією, який за прогнозами лише посилиться у майбутньому. Не чіткий зовнішній імідж громади послаблює конкурентну позицію території, не містить чітко визначених переваг для інвесторів, тому останні 5 років в субрегіоні не було нових потужних інвесторів, інвестиції переважно залучались діючими місцевими СГД.

Здійснивши SWOT-аналіз Пирятинської міської ОТГ з фокусом на приватному секторі, сформовано бачення розвитку: „Пирятинський субрегіон є відомим на регіональних ринках місцем виробництва широкого спектру харчових продуктів, осередком впровадження кращого бізнес-досвіду, що забезпечує нові можливості для інвестування в рамках партнерських зв'язків та зростання зайнятості“.

Для досягнення бачення сформована система стратегічних цілей:

1. Підвищення конкурентоздатності галузі АПК шляхом запровадження у виробництво принаймні 3 нових видів продукції за період впровадження плану місцевого економічного розвитку.

2. Сприяти розвитку малого та середнього бізнесу шляхом відкриття не менш ніж 20 мікро- та 2 середніх підприємств щорічно.

3. Покращення інвестиційного клімату шляхом сприяння доступу місцевих суб'єктів господарювання не менш ніж до 4 альтернативних джерел фінансування щорічно.

План дій складається з 39 заходів спрямованих на посилення фінансової спроможності асоціацій агробізнесу; підтримку та стимулювання створення ланцюжків доданої вартості в АПК; запровадження заходів, спрямованих на підвищення рівня упізнаваності субрегіону; зниження нормативно-правових бар'єрів; забезпечення конструктивного діалогу влади і бізнесу; спрощення доступу МСП до інформаційних, земельних, фінансових та кадрових ресурсів; побудову системи ефективної комунікації з інвестором.

Загальна сума заходів Плану становить 14 145 000 грн або 461 201 Євро. Фінансування заходів МР та приватним сектором здійснюватиметься на паритетних засадах. Співвідношення власних та донорських джерел фінансування - 31%.

2. Перелік таблиць, схем, діаграм

- Таблиця 1. План дій
- Таблиця 2. Схема фінансування
- Таблиця 3. Показники моніторингу
- Таблиця 4. Демографічна ситуація, ринок праці Пирятинської міської ОТГ
- Таблиця 5. Класифікація підприємств за розміром
- Таблиця 6 . Класифікація за видами економічної діяльності
- Таблиця 7. Розподіл компаній приватного сектору за чисельністю та видами діяльності
- Таблиця 8. Оцінка співпраці на місцевому рівні
- Таблиця 9. Галузі (та підгалузі) з перспективою зростання та їхні проблеми
- Таблиця 10. Доступ до фінансування
- Таблиця 11. Потреби приватного сектору у сфері земельних ресурсів та інфраструктури
- Таблиця 12. Правові та інституційні умови
- Таблиця 13А. Ситуація з кваліфікованою робочою силою
- Таблиця 13Б. Шляхи досягнення балансу між попитом на кваліфіковані трудові ресурси і можливостями працевлаштування в муніципальній освіті – системний аналіз
- Таблиця 14. Як місцевість сприймається її мешканцями
- Діаграма 1 Структура підприємств
- Діаграма 2 Кількість працівників за розмірами підприємств
- Діаграма 3 Класифікація підприємств за видами діяльності
- Діаграма 4 Розмір підприємств за видами діяльності

3. Перелік скорочень

- АПК – агропромисловий комплекс
- АТ – акціонерне товариство
- ВНЗ – вищий навчальний заклад
- ДП – державне підприємство
- ЗМІ - засоби масової інформації
- КП – комунальне підприємство
- МР – міська рада
- МСП – малі та середні підприємства
- МТД – міжнародна технічна допомога
- НГО – неурядова громадська організація
- ОСГ - особисте селянське господарство
- ОТГ – об'єднана територіальна громада.
- ПАТ – публічне акціонерне товариство
- ПМЕР – план місцевого економічного розвитку
- ПП – приватне підприємство
- СГ - сільське господарство
- СГД - суб'єкт господарської діяльності
- СГП – сільськогосподарське підприємство
- СК – страхова компанія
- ТОВ – товариство з обмеженою відповідальністю
- ФГ – фермерське господарство
- ФОП – фізична особа-підприємець
- ЦНАП – центр надання адміністративних послуг

4. Вступ до плану

Усвідомлюючи необхідність посилення державно-приватного партнерства на місцевому рівні за для забезпечення сталого економічного розвитку, підтримуючи принципи, викладені в ініціативі ЄС „Мери за економічне зростання“, міським головою Пирятинської міської ради Полтавської області Олексієм Рябоконею, за дорученням, наданим рішенням МР від 15 червня 2017 року, підписана Угода про членство та взяті зобов'язання здійснити ряд заходів спрямованих на підтримку приватного сектору, зокрема разом з місцевим бізнесом та громадським суспільством розробити План місцевого економічного розвитку.

Пирятинська міська ОТГ розташована в центрі України. Відстань до м. Київ – 152 км шосейними дорогами (тривалість подорожі 2 години 30 хвилин). Відстань до міжнародного аеропорту „Бориспіль“ м. Бориспіль Київської області – 130 км шосейними дорогами (2 години). Ще до 3 обласних центрів м.Черкаси, м.Чернігів та м.Полтава поїздка шосейними дорогами триватиме від 2,5 до 3 годин. Частка населення працездатного віку становить 54%, у тому числі жінок - 57%, чоловіків – 43% Середній вік населення на початок 2018 року становив 40,7 років, жінок - 40,8 років, чоловіків – 40,1 років. На протязі 2015-2018 років міграційне сальдо позитивне (Таблиця 4).

В нашому розумінні важливість місцевого економічного розвитку ґрунтується на тому переконанні, що добробут і підвищення якості життя в громаді забезпечується не стільки місцевою владою, як сектором приватного бізнесу. Тому створення сприятливих місцевих умов для його зростання, є ключовим завданням Пирятинської міської ОТГ в рамках ініціативи ЄС „Мери за економічне зростання“, адже це процес, від якого виграє вся громада включно з місцевою владою, бізнесом і громадянами. Успішний довгостроковий місцевий економічний розвиток потребує реального партнерства між органами місцевої влади, бізнесовою громадою міста, сектором НУО та інших важливих складових частин громади, надає системний інструмент для управління змінами та досягнення консенсусу в громаді щодо спільного бачення кращого економічного майбутнього – План місцевого економічного розвитку (далі ПМЕР). Метою ПМЕР є зміцнення конкурентної позиції Пирятинської міської ОТГ як регіону в цілому завдяки підтримці найбільш розвинених галузей економіки, оскільки активізація існуючого бізнесу дозволяє ефективно конкурувати, залучати інвестиції та стимулювати створення нових підприємств і робочих місць. В результаті зростання бізнесу збільшаться обсяги виробництва та реалізації місцевої продукції, й, відповідно, зростуть податкові надходження. МР отримає ресурс для бюджетних інвестицій в розвиток інфраструктури, стаючи таким чином, громадою, ще більш привабливою для бізнесу та подальшого підвищення якості життя жителів.

До приєднання до ініціативи ЄС місцеві підприємства надавали перевагу власним планам і стратегіям розвитку, не враховуючи потенціал спільних дій разом з місцевими партнерами. Новий підхід до економічного розвитку за допомогою методології ініціативи ЄС „Мери за економічне зростання“ відкриває нові шляхи та перспективи розвитку бізнесу. У бізнес-середовищі місцеве партнерство вже розцінюється як реальний шанс активізувати економічне зростання, збільшити прибутки та створити нові робочі місця. Одним з перших кроків було видання розпорядження міського голови від 15.03.2018 № 50, яким створена Робоча група з питань розробки та імплементації ПМЕР Пирятинської міської ОТГ. На установчому засіданні Робочої групи (протокол №1 від 06-07.03.2018 року) прийнято рішення, що ПМЕР стане окремим цільовим програмним документом спрямованим на розвиток приватного сектору та створення нових робочих місць, й базовою основою для його розроблення будуть використані наявні стратегічні і програмні документи. Під час їх розроблення вже залучались представники бізнесу і громадського суспільства. Зокрема, проводились опитування громадськості, клуби громадського діалогу, обмін думками на засіданнях „деліберативної майстерні“. Все це разом дало можливість сформулювати реальні стратегічні плани розвитку громади з акцентом на розвиток соціально-культурної сфери та інфраструктури. Але програмних документів, спрямованих безпосередньо на розвиток приватного бізнесу, не розроблялось.

ПМЕР Пирятинської міської ОТГ розроблено у діалозі та тісному співробітництві з приватним сектором за участі НГО, він спрямований виключно на розвиток підприємництва, що є новим досвідом для громади. Під час розроблення ПМЕР забезпечено широке інформування громадськості, були задіяні місцеві інформаційні ресурси: газети „Пирятинська правда“ та „Пирятинські вісті“, місцеве телебачення, офіційний веб-сайт МР, сторінки в FACEBOOK „Пирятинська міська рада“ та „Пирятин інвестиційний“.

ПМЕР затверджено рішенням 42 сесії міської ради сьомого скликання від 23.08.2018. Планується підготовка окремого рішення щодо внесення змін до бюджету громади в частині фінансування заходів Плану.

5. Процес розробки Плану місцевого економічного розвитку

Радником міського голови з питань місцевого економічного розвитку призначено заступника міського голови з питань діяльності виконкому Шикеринця І.С., який здійснював координацію роботи. До складу Робочої групи з питань розробки та імплементації ПМЕР Пирятинської міської ОТГ включено 15 осіб, з них від влади – 5 осіб, від НГО – 3 осіб, від бізнесу – 5 осіб, служби зайнятості та ВНЗ – 2 осіб.

На першому засіданні Робочої групи затверджено етапи розробки плану, методика збору даних, процедуру ухвалення рішень, графік засідань. Станом на 01.08.2018 року проведено 6 засідань Робочої групи (109 осіб), 2 засідання фокус-груп (18 осіб), 2 анкетування (52 особи), 1 телефонне опитування (15 осіб) на яких розглядалися тематичні блоки відповідно до методики ініціативи ЄС „Мери за економічне зростання“. Крім членів Робочої групи, в заходах взяли участь близько 150 СГД різних видів діяльності та розмірів, 3 НГО, представники закладів освіти та культури, комунальних підприємств, переважно забезпечувалась гендерна рівність. Відбір учасників від бізнесу здійснювався за критерієм терміну діяльності у всіх галузях, які представлені в економіці громади, запрошувались як досвідчені підприємці, так і новачки.

Методика збору даних полягає у використанні статистичної інформації, даних, що знаходяться у вільному доступі в Інтернеті, отриманих шляхом опитування, анкетування, проведення фокус-груп та на підставі оціночних характеристик членів Робочої групи. Редакційна група з написання ПМЕР затверджена рішенням Робочої групи (Протокол від 16-17.05.2018 № 4) у складі 4 осіб, працювала по збору матеріалів для аналізу на постійній основі. Отримані дані узагальнені в 15 таблицях та схвалені на засіданнях робочої групи. Процес розроблення ПМЕР здійснювався „знизу-догори“ під керівництвом місцевого координатора. Сторонні спеціалізовані організації до розроблення Плану не залучались, окрім експертів Асоціації ОТГ та Європейської бізнес-асоціації, які надали організаційну допомогу у проведенні зовнішнього оцінювання громади та шляхів покращення співпраці з бізнесом у форматі „Ворк-шоп“. Процес ухвалення рішень здійснювався шляхом обговорення, іноді довготривалого, але у підсумку завжди знаходились компромісні ідеї, які задовольняли усіх учасників процесу. Остаточні рішення приймалися шляхом голосування більшістю голосів. Етапи розроблення ПМЕР висвітлювались на щотижневих нарадах у міського голови.

6. Аналіз місцевої економічної структури

6.1. Аналіз місцевої економічної структури

До складу Пирятинської міської ОТГ входить центр громади – місто Пирятин та 7 населених пунктів. Площа громади 97,6 тис.кв.км., з них 64% або 62,8 тис.кв.км землі СГ призначення. Структура та якісні характеристики земель сприяють вирощуванню зернових культур. Разом з тим, зміни клімату не дають можливості нарощувати виробництво зернових культур вищого класу. Населення станом на 01.01.2018 становить 17014 осіб. Кількість осіб працездатного віку – 9209 осіб або 54% від загальної кількості населення, у тому числі жінок - 57%, чоловіків – 43% (Таблиця 4). Середній вік населення поступово молодшає, що збільшує частку осіб молодшого та працездатного віку, і пов'язується перед усім з міграційними факторами, адже динаміка природного відтворення залишається негативною. Серед прибулих багато осіб, які не мають необхідної для місцевого ринку праці освіти. Місцева молодь, хоч і отримує підходящу освіту, але після завершення ВНЗ переважно не повертається до дому не погоджуючись на низькі, на їхню думку, заробітки. Тому роботодавці багато часу втрачають на пошук працівників. Ситуація із відтворенням людського капіталу у місті Пирятин краще, ніж у сільській місцевості. Сільське населення, передусім молодь, налаштовано до міграції у місто, де більш насичений ринок праці, розвинена інфраструктура і кращі умови для проживання. За відсутності організаційно-професійних навиків щодо ведення комерційної господарської діяльності, навіть члени ОСГ, що мають власний земельний фонд, не охоче займаються виробництвом та збутом агропродукції, вливаючись у ряди трудових мігрантів. Внаслідок зменшення кількості молодих людей актуалізується проблема „старіння“ сіл.

Стан доріг задовільний, порівняно з іншими муніципалітетами, завдяки доступу до нещодавно реконструйованого автошляху державного значення М-03 „Київ-Харків-Довжанський“, який проходить через центр громади. Місцеві дороги значно покращено зусиллями місцевої влади усіх рівнів. Залізнична станція „Пирятин“, крім функції пасажироперевезень, має у своєму розпорядженні навантажувально-розвантажувальну дільницю, що сприяє перевезенню великих партій вантажів та розширює логістику.

Основою структури місцевої економіки є агропромисловий комплекс, який раніше був зосереджений на близько 30 великих підприємствах. В результаті реформування економіки держави з них залишилось лише одне – ТОВ „Пирятинський сир завод“. Але на виробничій базі колишніх великих підприємств

створені малі та середні, кількість яких щорічно зростала і досягла 140 підприємств та 264 ФОПів. Аналізом класифікації підприємств за розміром станом на 01.01.2018 року (Таблиця 5) виявлено, що 98% від загальної кількості функціонуючих СГД відноситься до малого бізнесу. Разом з тим, розміщення трудових ресурсів відбувається порівну між малим (включаючи мікро-) бізнесом та на середніх та великих підприємствах (за кількістю їх питома вага у структурі підприємств – 2%). Проте останнім часом динаміка утворення місцевих підприємств та створення нових робочих місць значно уповільнилась, що пояснюється вичерпанням виробничих резервів, орієнтації лише на місцевий ринок, високою конкуренцією на інших ринках. Існуюча пропозиція вільних земельних ділянок та незадіяних будівель та споруд надходить лише від приватного сектору, що призводить до формування орендної плати у розмірі вище ніж в середньому по області. Також стримуючим фактором є відсутність в бізнес-середовищі кооперації за видами діяльності та партнерських зв'язків, що змушує підприємства звертатися за послугами в інші регіони, в той час як місцеві надавачі таких послуг або залишаються без роботи або шукають її далеко від дома. Обсяги виробництва валової продукції щорічно збільшуються, ВРП в розрахунку на одну особу населення за 2016 рік склав 81145 грн, що на 22,2% вище, ніж у 2015 році, очікуваний приріст валового виробництва за 2017 рік становить 14,7%. Значною мірою чинниками росту залишаються інфляційні фактори.

Класифікація підприємств за видами економічної діяльності (Таблиця 6.) свідчить, що як для підприємств, так і для ФОПів, найбільш розвиненим видом діяльності є торгівля (усього 197 СГД або більше половини їх загальної кількості). До інших досить розповсюджених видів діяльності (в межах 20% від загальної кількості СГД) належать послуги (зокрема добре розвинені послуги з обслуговування агропідприємств) та громадське харчування. На підставі оціночних характеристик упродовж 2017 року обсяги роздрібної торгівлі становили 304,8 млн.грн., послуг - 45,9 млн.грн., що відповідно на 8,5% та на 7,2% більше ніж за 2016 рік. Як результат, за інтегрованим показником розвитку споживчого ринку місто Пирятин тримає перші місця в області. Разом з тим, бюджетоутворюючими галузями для територіальної громади все ж є СГ та переробна промисловість. Розподіл компаній приватного сектору за чисельністю та видами діяльності (Таблиця 7.) свідчить, що у промисловості функціонує 16 підприємств, у СГ – 18 підприємств, внесок яких до міського бюджету складає майже дві третини від загальної суми податкових надходжень від платників податків. Таким чином, соціально-економічний стан територіальної громади в значній мірі залежить від тенденцій розвитку його важливої складової - агропромислового комплексу. Ряд місцевих переробних підприємств виробляють широкий спектр смачних і традиційних для українців харчових продуктів: овочеконсервні вироби, м'ясні консерви та напівфабрикати, макарони та хлібобулочні вироби. Разом з тим, нестача власних коштів та інвестицій на виробництво нових товарів, неефективний маркетинг призвели до тимчасової консервації окремих підприємств, зниження обсягів реалізації продукції, внаслідок високої конкуренції, інших.

З точки зору місцевого партнерства найбільшу кількість місцевих ланцюжків створення доданої вартості має галузь рослинництва, в якій зайнято 18 СГД. Усього в обробітку перебуває 40,6 тис.кв.м земель СГ призначення, з них лише 3% обробляється ФОП, решта – МСП. Місцеві ґрунтово-кліматичні умови обумовили розвиток неполивного землеробства. Основа рослинництва - зернове господарство. Зернові культури займають половину оброблюваної території. Вирощуються також олійні та кормові культури. Завдяки фінансовим вкладенням у сучасну агротехніку, біотехнології, нові способи захисту рослин та обробітку ґрунтів, рослинництво трансформується в галузь інтенсивного високотоварного виробництва. Так, упродовж 2017 року у рослинництво за рахунок переважно кредитних ресурсів залучено 30,8 млн.грн., що становить 21% від загального обсягу інвестицій економіки та соціальної сфери громади. Усі заходи разом забезпечують щорічне збільшення урожайності та валового збору зерна. Для постачання сировини, обслуговування та переробки продукції рослинництва задіяне ще близько 30 місцевих підприємств. Фактично на теренах громади, лише за допомогою ринкових механізмів, створено потужний „ланцюжок доданої вартості“. Разом з тим, промислове перероблення зернової агропродукції відсутнє: не виробляється борошно, крупи, олія. Тому місцеві виробники макаронів та хлібобулочних виробів змушені придбавати сировину в інших регіонах.

Існує ряд проблем, що стримує розвиток сектора. Усі підприємства здійснюють діяльність самотужки без укладення партнерських договорів, що уповільнює розвиток сектору в цілому. Агровиробники втрачають прибутки по причині низької доданої вартості у зв'язку з незавершеним циклом виробництва, зокрема, в неврожайний рік, коли витрати не покриваються доходами від реалізації. Висока собівартість місцевої с/г продукції по причині дорогих кредитів, невисокого рівня ресурсо- та енергозбереження знижує конкурентоздатність продукції. Місцеві харчові продукти, на тлі високої якості, орієнтовані лише на регіональні ринки. Майже кожне друге підприємство галузі відчуває нестачу кваліфікованих кадрів: водіїв

категорії В і С, трактористів, електриків, газозварювальників, механіків, економістів, менеджерів. Відсутність системи маркетингу місцевої продукції стримує обсяги нарощування продукції внаслідок нестабільної реалізації.

На теренах громади функціонує 5 комунальних підприємств, матеріально-технічну бази яких останнім часом значно поліпшено, що позитивно позначилось на якості послуг. В галузі освіти послуги надають 4 заклади середньої освіти, 5 закладів дошкільної освіти, 3 заклади позашкільної освіти. У м.Пирятин розміщено вищий навчальний заклад „Європейський університет“, який готує фахівців по спеціальностям: юрист, бухгалтер, еколог, комп'ютерна інженерія, надає послуги з навчання англійській мові, водіння автомобілів. На відстані 30 км знаходиться Березоворудський аграрний коледж, який спеціалізується на підготовці спеціалістів з експлуатації та ремонту машин і обладнання агровиробництва, з виробництва та перероблення продукції рослинництва і тваринництва. Фінансові послуги надають 6 банків та 2 страхові компанії. Усі фінансові установи мають програми лояльності аграрному сектору та малому бізнесу. Разом з тим, високі ставки кредитів та жорсткі вимоги до документації призводять до задоволення менше половини потреби заявників. Добре розвинений зв'язок та телекомунікації. Рівень покриття стаціонарним та мобільним зв'язком становить 100%. Послуги доступу до мережі Інтернет надають 6 провайдерів, потреба населення, державних установ та бізнесу в цілому задоволена (за рахунок міського бюджету вирішуються окремі питання у сільській місцевості).

Останні 5 років в субрегіоні не було нових потужних інвесторів, інвестиції переважно залучались діючими місцевими СГД.

Таким чином, базовими видами економічної діяльності для економіки громади є АПК, торгівля, різноманітні послуги та громадське харчування, зосереджені на МСП.

6.2 Міжсекторальне співробітництво і взаємодія на місцевому рівні

На теренах громади функціонує ряд СГД які є постійними і надійними партнерами МР під час реалізації місцевих соціально-культурних програм, а також проектів і грантів донорської допомоги. Проте все ж більшість представників бізнесу у зв'язку з невисокою прибутковістю власної справи неохоче займаються благодійною і соціальною роботою.

З метою сприяння розвитку галузей економіки зареєстровано 6 НГО, але їх вплив оцінюється як формальний. Зазначені громадські організації налічують до 200 членів, періодично залучають гранти для вирішення окремих питань, разом з тим, потреба у послугах для бізнесу не вивчається, системна допомога з питань підприємництва не надається. Кредитні спілки для підприємництва відсутні. Рада підприємців при виконкомі МР є дорадчим органом, який на регулярній основі залучається для обговорення під час прийняття рішень влади, які стосуються бізнесу – організаційних, земельних, податкових. Знання та досвід бізнесу також залучаються для визначення інших важливих питань громади та враховуються під час формування проекту бюджету на наступний рік. Представники місцевих товаровиробників беруть участь в ярмаркових та святкових заходах МР.

Нещодавно створене управління економіки при виконкомі МР, вже встигло накопичити певну базу даних телефонів та електронних адрес представників бізнесу, згрупувати контактні дані за видами діяльності. З іншого боку регулярно відслідковуються започаткування донорських програм цільової допомоги бізнесу. Це дає можливість своєчасно та адресно інформувати СГД про додаткові форми фінансування та підтримки, запросити на засідання робочих груп з метою детального вивчення потреби, здійснити оперативне опитування. Разом з тим, кількість бізнесменів, що надіслали заявки на участь у грантах дуже мала по причині відсутності знань та навиків з проектного менеджменту. Останнім часом МР проведено ряд зустрічей з метою налагодження конструктивного діалогу влади і бізнесу, проте значна кількість представників бізнесу досі сприймає ці кроки з недовірою.

Партнерська взаємодія між підприємствами АПК відсутня, відносини здійснюються лише в межах угод про придбання-продаж товарів, робіт, послуг. Підприємці галузі хотіли б мати змогу поєднати ресурси для покращення матеріально-технічної бази та підвищення конкурентоздатності. З метою стимулювання МЕР може бути реалізовано економічне партнерство шляхом співфінансування МР донорських програм, що мають на меті підтримку та розвиток бізнесу, зокрема, шляхом влаштування інженерних комунікацій на земельних ділянках, які мають статус „промислових районів“, сприяння інвестиційній діяльності, підвищенню кількості місцевих СГД, що беруть участь в тендерних закупівлях МР. Продовжиться взаємодія у правовій сфері, зокрема, робота Ради підприємців, залучення підприємців та НГО до участі в робочих групах та комісіях МР для вирішення актуальних питань громади, буде забезпечено сприяння підвищенню ролі НГО для відстоювання інтересів бізнесу. Співпрацю в організаційній сфері

можна здійснити шляхом сприяння створенню кооперативів у сфері виробництва та перероблення агропродукції. Для цього вирішено запровадити індивідуальні зустрічі мера у форматі „Ранкова кавка з мером“, активізувати роз'яснювальну роботу щодо переваг кооперативного руху в соціальних мережах та ЗМІ.

Таким чином, ступінь впливу НГО та влади на розвиток приватного бізнесу розцінюється як незначний, і, відповідно, існує нагальна потреба в міжсекторальній співпраці та взаємодії (Таблиця 8) в сферах оперативного реагування та вирішення актуальних питань розвитку бізнесу; популяризації місцевої продукції; сприяння залученню додаткових коштів для розвитку бізнесу; стимулювання розвитку пріоритетних галузей економіки; підвищення ролі бізнес-асоціацій; стимулювання встановленню ділових контактів.

6.3 Прозора, вільна від корупції адміністрація, що сприяє розвитку бізнесу

Керівництвом МР проголошено курс на безкорупційну діяльність. Прийнято Етичний Кодекс працівників МР, метою якого є забезпечення прозорості та гласності в роботі, розширення можливостей впливу громадськості міста на діяльність місцевої влади, профілактика корупції в органах місцевого самоврядування. Сесії ради відкриті для громадськості, під час засідань йде пряма трансляція в он-лайн режимі. Рішення сесій, виконавчого комітету, інформація про закупівлі публікуються на офіційному веб-сайті МР. З метою реагування на звернення громадян функціонує інструмент „Електронна петиція“. Працює місцевий телеканал та друковані ЗМІ, які детально висвітлюють діяльність МР. Паралельно інформація розміщується на окремо створених сторінках в соціальних мережах.

У громаді функціонує ЦНАП, за допомогою якого надається 115 видів адміністративних та муніципальних послуг у м.Пирятин та 14 соціальних послуг у віддалених селах. Затверджені інформаційні картки з видачі документів дозвільного характеру, стандарти надання адміністративних послуг. З метою запобігання проявам корупції, уникнення конфлікту інтересів з боку спеціалістів МР, звернення бізнесу і громадян розглядаються без особистих контактів з посадовими особами - через ЦНАП. Реєстрація відносин, що виникають у сфері державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців в цілому оптимізована і здійснюється на протязі 24 годин з моменту звернення. Разом з тим, ряд дозвільних документів можна отримати лише в обласному центрі (у сфері будівництва, торгівлі підакцизними товарами, реєстрація громадських формувань-юридичних осіб тощо). Усі звернення бізнесу розглядаються МР у встановлений законом термін. З метою поліпшення зв'язку з діловими колами міським головою запроваджені щомісячні наради, на яких обговорюються проблеми бізнесу, шляхи налагодження партнерства на місцевому рівні. Планується запровадження заходів за новими форматами спілкування, зокрема регулярні зустрічі мера з бізнесом за чашкою чаю.

Аналіз перспективних галузей а їхніх проблем (Таблиця 9) свідчить про наявність тенденції уповільнення розвитку пріоритетних галузей економіки по причині відсутності партнерства, недостатньої кваліфікації кадрового та управлінського персоналу, нестачі ресурсів, високої конкуренції на ринках. Способами вирішення проблем є зниження нормативно-правових бар'єрів, забезпечення конструктивного діалогу влади і бізнесу, покращення іміджу підприємництва та заохочення широких верств населення до відкриття власної справи.

6.4 Доступ до фінансування

Забезпечення стійкого економічного розвитку перспективних галузей економіки потребує значних інвестицій. Фінансові послуги в громаді надають 6 банківських установ. Аналізом можливості доступу до фінансування бізнес-проектів (Таблиця 10) виявлено, що переважна більшість банків мають програми лояльності малого бізнесу та СГ. З метою зменшення ризику неплатежів, сума кредиту обмежується необхідністю подвоєної застави кредиту та великою кількістю фінансових документів, які засвідчують спроможність до своєчасного погашення кредиту. Термін користування кредитом – до 5 років, відсоткова ставка – 16-22%. Опитуванням банківських установ виявлено, що щорічно за кредитами звертаються в середньому 50 СГД малого бізнесу із запитом на кредит від 50-150 тис.грн. Фактично надається кредит половині заявників із сумою від 30-50 тис.грн. Практично усі агровиробники користуються кредитами, середня позика оціночно становить від 500,0 тис.грн до 1 млн.грн, що значно нижче від потреби.

За наслідками опитування СГД галузей економіки, що мають високий потенціал зростання (зокрема, підприємств АПК та МСП), для стимулювання розвитку підприємств АПК потрібно 50-70 млн.грн додаткового фінансування щорічно (протокол робочої групи від 15.03.2018 № 2). Беручи до уваги, що на даний час агровиробники переважно отримують додаткові кошти з обігу, адже кредитні ресурси поки ще

занадто дорогі і їх використання призведе до збільшення цін на кінцеву продукцію, тому реалізація розв'язкових для громади проектів приватного сектора потребує пільгового фінансування. Беручи до уваги, що залучення коштів міського бюджету на розвиток бізнесу в таких обсягах є неможливим, співпраця з міжнародними фінансовими установами та грантодавцями є одним із способів забезпечення фінансування таких проектів. За допомогою вибіркового анкетування представників МСП підрахована щорічна потреба у фінансуванні становить 200,0 тис.грн, з них 100,0 тис.грн на відшкодування відсотків за користування кредитами, 100,0 тис.грн на реалізацію бізнес-проектів. Такі видатки складають менше 0,1% видаткової частини бюджету МР, і є цілком можливими з точки зору фінансової дисципліни та спроможності. Зовнішні інвестиції в розвиток економіки є не значними, інвестиційний попит стримується відсутністю законодавчого підґрунтя для продажу земель СГ призначення, не стабільною суспільно-політичною ситуацією в державі в цілому, відсутністю системи ефективної комунікації з інвестором з боку місцевої влади.

Таким чином, банківська система по причині високих ставок за користування кредитами, не в повній мірі виконує інвестиційну роль в розвитку місцевого бізнес-середовища, та не здатна до фінансування дійсно значимих для розвитку громади проектів. Для вирішення проблем з фінансуванням перспективних галузей місцевого економічного розвитку потрібна консолідація фінансових ресурсів з різних джерел.

6.5 Земельні ресурси та інфраструктура

Надання земельних ділянок громадянам та представникам бізнесу здійснюється відповідно до законодавства на прозорих умовах. Процедура не перевищує 1 місяць. Вільні будівлі, приміщення передаються в оренду на підставі затвердженого Положення. Ставки оренди фіксовані та не змінювались останні 3 роки. Звернення заявників із земельних питань та з питань оренди комунального майна реєструються у ЦНАПі та передаються відповідальним особам для підготовки проектів рішень сесії, які публікуються на веб-сайті міської ради. Під час розгляду цих питань сесією міської ради здійснюється он-лайн трансляція засідання та запис на магнітні носії. Протоколи засідань також публікуються на веб-сайті. З метою забезпечення прозорості на веб-сайті розміщено реєстр містобудівних умов, генеральний план та зонінг-план м.Пирятин. Геоінформаційну систему земельних ресурсів планується ввести в експлуатацію в найближчий час, що збільшить рівень публічності розгляду земельних питань.

Останні роки підприємництво активно розвивалось за рахунок використання земельних ділянок, приміщень, споруд виробничої бази колишніх підприємств. Такий попит на промислово-виробничу нерухомість радянських часів пояснюється осначеністю таких ділянок інженерною інфраструктурою. На даний час цей ресурс вичерпано і відкрити нове виробництво товарів, робіт і послуг можливо лише за рахунок оренди або викупу ділянок та незадіяних споруд в приватному секторі, які не завжди мають інженерні мережі. Крім того, вартість оренди у приватних власників досить висока, що уповільнює її використання для розвитку бізнесу. Також на формування завищених цін впливає відсутність пропозиції оренди земельних ресурсів та споруд комунальної власності. Не зважаючи на той факт, що в громаді є певна кількість вільних земельних ділянок та приміщень комунальної власності, ефективність їх використання досить низька. Реєстр комунальної нерухомості не ведеться. Підприємці та інвестори не мають доступу до актуальної інформації про комунальну нерухомість та умови її використання. П'ять економічно привабливих земельних ділянок площею від 0,80 га до 35,0 га, хоч і розташовані в безпосередній близькості до автошляху державного значення Київ-Харків та залізниці, але не мають необхідної інфраструктури для організації промислового виробництва. Решта земельних ділянок та вільні приміщення, будівлі та споруди комунальної власності, або знаходяться в сільській місцевості, або в економічно не вигідних зонах, тому підприємці з міста Пирятин (яких переважна більшість) їх неохоче освоюють.

Вивчення попиту на сучасні приміщення і земельні ділянки комунальної власності (Таблиця 11) виявлено потребу в робочій площі для малих підприємств (майстерень) площею до 200 кв.м з інженерними мережами, під'їзними шляхами та зв'язком; в офісних приміщеннях площею до 40 кв.м, оснащених інженерними комунікаціями, сучасним зв'язком та точкою виходу в Інтернет; в земельних ділянках для будівництва необхідної промислової інфраструктури площею 1-2 га, забезпечених водо- та каналізаційною мережами, електропостачанням, наближених до залізниці та шосейних доріг.

Таким чином, розвиток економіки громади стримується нестачею вільних земельних ділянок та приміщень, тому виведення у вільний обіг комунального ресурсу нерухомості позитивно вплине на встановлення більш справедливої вартості оренди і в приватному секторі, дасть поштовх розвитку місцевому бізнесу та створенню нових робочих місць. Залучити інвесторів з інших регіонів можливо шляхом оснащення промисловою інфраструктурою вільних земельних ділянок.

6.6 Правова та інституційна база

Рішенням 30 сесії 6-го скликання Полтавської обласної ради від 13.08.2015 утворено Пирятинську міську ОТГ Пирятинського району Полтавської області, яка функціонує на засадах гласності, відкритості та прозорості. Затверджено Статут територіальної громади міста Пирятин. Структура МР відповідає вимогам кадрової, інфраструктурної, фінансової спроможності щодо виконання в повному обсязі повноважень, визначених законом за відповідним рівнем адміністративно-територіальних одиниць. Розмежовані та регламентовані повноваження МР (складається з 25 депутатів) та підпорядкованих виконавчих органів: виконавчого комітету (22 члени) та 14 структурних підрозділів (65 осіб). Усі адміністративні, дозвільні і соціальні послуги надаються виключно через ЦНАП. Послуги стандартизовані, вироблені чіткі вимоги до їх якості, встановлені критерії оцінки, індикатори успішності їх виконання та процедури їх надання. Формами участі членів об'єднаної територіальної громади у місцевому самоврядуванні є органи самоорганізації населення: 19 квартальних комітетів у місті та 2 старости в селах. З метою формування пропозицій, рекомендацій громади для впливу при прийнятті рішень з питань місцевого самоврядування та інших суспільно важливих питань проводяться консультації з громадськістю, загальні збори громадян за місцем проживання.

Нормативно-правові акти МР приймаються із застосуванням процедури громадського обговорення їх впливу на різні групи суспільства, їх кількість оптимізована. Станом на 01.06.2018 року діють та регулярно відстежуються 6 актів у сфері оподаткування та 1 акт у сфері благоустрою. В цілому баланс різноманітних інтересів вдається підтримувати. З метою сприяння розвитку підприємств агропромислового сектору застосовуються податкові пільги шляхом звільнення від оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. ОСГ площею 2 га та для ведення садівництва площею до 0,12 га від звільняються від сплати земельного податку. Для аналізу правової та інституційної бази МР залучені представники влади, суб'єкти найбільш розвинених видів господарської діяльності - АПК, МСП, які представляють широкий спектр форм організації бізнесу - від ФОП до підприємств малого та середнього розміру. Забезпечено рівне представництво опитаних за гендерним складом. Результати опитування наведені у Таблиці 11.

За наслідками опитування можна підсумувати, що правова та інституційна база для реалізації повноважень МР створена і в цілому відповідає потребам бізнесу і громадськості. Разом з тим, на державному рівні відсутні механізми сприяння веденню власної справи для новостворених СГД, вдосконалення процесу реєстрації НГО. На місцевому рівні можливо спростити елементи дозвільної системи шляхом прийняття відповідного рішення виконкому.

6.7 Кваліфіковані трудові ресурси, інклюзивність

Частка осіб працездатного віку збільшилась з 52,3% у 2015 році до 54,1% у 2017 році. За останні три роки (2015-2017 роки) рівень зареєстрованого безробіття не перевищував 3%. Ринок праці в сільських населених пунктах значно вужчий, тому рівень безробіття у 3 – 4 рази вище, ніж в середньому по громаді. Станом на 01.01.2018 на обліку в райцентрі зайнятості перебувало 220 безробітних, з них жінки 125 осіб, молодь – 28 осіб. Потреба у робочій силі на даний час оцінюється в межах 130-160 осіб (Таблиця 13А). Існує дисбаланс між попитом та пропозицією робочої сили. З одного боку пропонується певна кількість вакантних місць, яким не відповідає кваліфікація безробітних. Серед них, жінки після „сімейної фази“, працівники старших вікових груп або молодь з відповідним рівнем освіти але без досвіду роботи. З іншого боку особи, що мають необхідну кваліфікацію, не погоджуються на запропоновані умови праці, посиляючись або на неналежні санітарно-побутові умови праці або низькі заробітки (у структурі вакансій за розмірами зарплати 22% належить мінімальній заробітній платі, у 62% - до двох мінімальних заробітних плат). За видами економічної діяльності висока частка безробітних сформована в галузях, залежних від кон'юнктури ринку (спад виробництва та попиту на продукцію, зниження ділової активності на підприємствах з виробництва м'ясоковбасних виробів, плодоовочевих консервів, комбікормів для тварин). Що стосується сільської місцевості, у зв'язку із зростаючою технологічністю матеріально-технічної бази виробництва знижується потреба в людських ресурсах на діючих СГП. Спеціалізація місцевих агропідприємств на рослинництві ще більше знижує таку потребу, адже виробничий процес з вирощування зернових не перевищує 6 місяців. Решту робочого часу працівники або тимчасово перебувають на біржі праці або шукають додаткових заробітків поза межами місця проживання.

Завдяки ряду програм Центру зайнятості, зокрема сприяння започаткуванню власної справи, перекваліфікації тощо упродовж трьох років підтримується невисокий рівень безробіття. Разом з тим, ці

програми не розповсюджуються на членів ОСГ, які вважаються зайнятими, але в умовах переходу на стандарти СОТ залишаються без роботи. Тому питання їх підготовки, на тлі відтоку сільського населення, стає більш актуальним. Потреба економіки в кадрах задовольняється місцевими вищими навчальними закладами, які готують спеціалістів актуальних для місцевого ринку праці професій.

Таким чином, на ринку праці має місце дисбаланс між попитом та пропозицією, який за прогнозами лише посилиться у майбутньому (протокол засідання редакційної групи від 27.06.2018). Очікувана потреба в кадрах базується, перш за все, на тенденціях росту споживання агропродукції у світі, тому залишиться потреба у спеціалістах, що мають вищу освіту у сфері аграрних дисциплін. У зв'язку із запровадженням зони вільної торгівлі та спрощенню доступу на зовнішні ринки в переробній промисловості будуть потрібні менеджери, маркетологи. Зона поряд автошляхом державного значення в межах громади динамічно розвивається, тому залишиться потреба в управлінцях, економістах, менеджерах з продажу. Вирішення зазначених проблем (Таблиця 13Б) потребує створення навчально-інвестиційного центру з організації проведення тренінгів з актуальних питань бізнесу, накопичення та розповсюдження бази даних кращих бізнес-проектів, упровадження програм фінансового стимулювання молодих спеціалістів, організації зустрічей із підприємцями Європи, бізнес-турів для вивчення європейських ринків та кращого досвіду.

6.8 Зовнішнє позиціонування та маркетинг

В літописах м.Пирятин згадується з 1154 року як місце-фортеця. Місцезнаходження на шляху до великих міст та на березі судноплавної річки Удай обумовили розвиток міста як торгівельно-логістичного центру. На даний час муніципалітет вважається привабливим місцем для життя, навчання дітей та молоді, роботи та відпочинку, що проявляється у зростанні кількості населення за рахунок мігрантів. Вдале розташування має важливе значення для розвитку місцевих підприємств. Інфраструктура міста та сіл значно покращена останнім часом, в цілому громада має зручні автошляхи, розвинений інформаційний простір, виконуються масштабні міські програми покращення житлово-комунальних послуг та благоустрою. Модернізовані заклади середньої освіти приймають крім мешканців громади багато дітей із сусідніх громад. Для забезпечення корисного дозвілля дітей функціонують гуртки по інтересах, спортивна школа, нещодавно відкрито шкільний плавальний басейн. Вища освіта готує спеціалістів актуальних на ринку праці професій. Заклади охорони здоров'я забезпечують належний рівень надання послуг. Проводяться планові культурно-масові заходи орієнтовані на місцевих жителів, у тому числі із залученням місцевих підприємств. Разом з тим, місцевого фестивалю, який би залучив багато гостей та туристів, та був би спрямований на популяризацію виробничого потенціалу не має. МР останнім часом значно покращена дозвільно-реєстраційна система. Завдяки сучасному Центру надання адміністративних послуг реєстрація бізнесу здійснюється упродовж 24 годин.

МР має досвід співпраці з вітчизняними та міжнародними проектами, що дало можливість вивчити сучасний досвід управління, залучити в розвиток громади близько 5,0 млн.грн (179 тис.Євро). Основними напрямками фінансування стали розвиток громадянського суспільства, покращення системи адміністративних послуг, запровадження е-врядування, енергоменеджменту, поліпшення сфер водопостачання та поводження з відходами. Завдяки грантовій підтримці реалізовано 3 договори міжмуніципального співробітництва з сусідніми громадами у межах області.

Разом з тим, не чіткий зовнішній імідж громади послаблює конкурентну позицію території, не містить чітко визначених переваг для інвесторів, тому останні 5 років в субрегіоні не було нових потужних інвесторів, інвестиції переважно залучались діючими місцевими СГД.

З метою формування більш привабливого іміджу субрегіону планується сконцентрувати зусилля МР на виконанні іміджевих програм. Зокрема, участі в оцінюваннях рейтингових агенцій, покращенні бізнес-середовища, підвищенні конкурентоспроможності місцевих товарів, створенні та розвитку інфраструктури промислових зон. Розробляється Програма розвитку МСП, яка має на меті активізацію місцевого бізнесу шляхом популяризації місцевих товаровиробників, спрощення доступу до земельних та фінансових ресурсів, прямої підтримки з міського бюджету кращих ідей, сприяння забезпеченості кадрами, продовження зниження адміністративних бар'єрів. Створення „Інвестиційного центру“ дало б можливість навчити місцевих підприємців альтернативним методам залучення коштів на розвиток бізнесу, посилити комунікацію із зовнішніми інвесторами. За допомогою міжнародних грантів і проектів у сфері регіонального маркетингу планується систематизувати заходи з формування особливої ідентичності, упізнаваності МР серед інших регіонів України, це дасть можливість підвищити інвестиційну привабливість в цілому.

Таким чином, можливими напрямками дій щодо підвищення конкурентоспроможності регіону та

забезпечення сталого розвитку економіки громади у середньостроковій перспективі (Таблиця 14) є: виконання місцевої програми підтримки бізнесу, заходів із формування іміджу регіону як виробника харчових продуктів, створення нових іміджевих продуктів, каталогів місцевої продукції, путівників для інвесторів, запровадження бізнес-форумів та бізнес-турів у Європейські міста-партнери.

7 SWOT – аналіз

Здійснивши SWOT-аналіз Пирятинської міської ОТГ за темою „Зростання, Розвиток, Зайнятість“ з безпосереднім фокусом на приватному секторі та його потенціалі щодо зростання та створення можливостей працевлаштування та ресурсів для розвитку, визначено, що забезпечити сталий розвиток місцевої економіки можна шляхом оптимальної консолідації заходів та ресурсів з різних джерел.

Сильні сторони	Слабкі сторони
<p>Зручне розташування, транспортно-логістичний центр. Щорічне зростання обсягів виробництва рослинницької продукції. Виробляється широкий асортимент харчових продуктів. Богатопрофільний малий та середній бізнес. Позитивне сальдо міграції. Функціонує сучасний Центр надання адміністративних послуг. Наявність вільних земельних ділянок та приміщень комунальної власності. Відкритість влади, реалізація антикорупційних програм. Наявність вищих навчальних закладів, які готують фахівців актуальних професій.</p>	<p>Нестача підготовлених кваліфікованих працівників. Відсутність партнерства між суб'єктами господарювання. Скорочення кількості підприємств, закриття переробних підприємств. Низький рівень впровадження інновацій та низька конкурентоздатність продукції. Низький рівень перероблення СГ продукції. Нестача фінансів для реалізації бізнес-проектів, обмеженість їх джерел. Відсутність дієвої системи комунікації з інвесторами, як наслідок - зниження інвестиційного попиту. Недосконала дозвільна система. Низька ефективність використання комунального майна. Відсутність упізнаваності серед інших регіонів.</p>
Можливості	Загрози
<p>Збільшення рівня доступності міжнародних фінансових ресурсів. Відкриття для підприємств України широкого доступу на зовнішні ринки. Державна підтримка та стимулювання модернізації виробничих потужностей. Заборона в окремих країнах використання поліетиленової тари. Стабільний попит на зерно 1 і 2 класу завдяки популяризації сучасного тренду здорового способу життя (збільшення споживання хлібо-булочних виробів з борошна нижчого сорту та з меншим ступенем переробки). Активізація інвестиційного попиту з боку країн Євросоюзу. Приведення вітчизняних умов прийому та заготівлі СГ сировини у відповідність вимогам членства України в СОТ</p>	<p>Ескалація конфлікту на Сході України. Політична нестабільність в Україні. Закриття доступу для підприємств України на зовнішні ринки. Скорочення міжнародної технічної і фінансової допомоги Україні. Неможливість модернізувати виробничі потужності через брак коштів. Погіршення рівня життя громадян, зниження рівня купівельної спроможності населення. Погіршення законодавства, збільшення рівня податків, запровадження нових регуляцій для бізнесу. Заборона на продаж земель СГ призначення</p>

Можливими напрямками дій, що базуються на виявлених перевагах і зовнішніх очікуваних позитивних тенденціях (Стратегія А), є: підвищення конкурентоздатності галузі АПК; створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу; покращення інвестиційного клімату.

8 Бачення та цілі.

Бачення: Пирятинський субрегіон є відомим на регіональних ринках місцем виробництва широкого спектру харчових продуктів, осередком впровадження кращого бізнес-досвіду, що забезпечує нові можливості для інвестування в рамках партнерських зв'язків та зростання зайнятості.

Система цілей розвитку Пирятинської міської ОТГ на період 2018- 2020 років

Основні цілі	Оперативні цілі
1. Підвищення конкурентоздатності галузі АПК шляхом запровадження у виробництво принаймні 3 нових видів продукції за період впровадження плану місцевого економічного розвитку	1.1. Підтримка встановлення взаємовигідних ділових контактів між суб'єктами господарювання АПК
	1.2. Підтримка та стимулювання створення ланцюжків доданої вартості в АПК
	1.3. Формування іміджу субрегіону як виробника широкого спектру харчових продуктів
2. Сприяти розвитку малого та середнього бізнесу шляхом відкриття не менш ніж 20 мікро- та 2 середніх підприємств щорічно	2.1. Покращення іміджу підприємництва та заохочення широких верств населення до відкриття власної справи
	2.2. Зниження нормативно-правових бар'єрів, забезпечення конструктивного діалогу влади і бізнесу
	2.3. Спрощення доступу МСП до інформаційних, земельних, фінансових ресурсів
	2.4. Сприяння покращенню кадрового забезпечення МСП
3. Покращення інвестиційного клімату шляхом сприяння доступу місцевих суб'єктів господарювання не менш ніж до 4 альтернативних джерел фінансування щорічно	3.1. Побудова системи ефективної комунікації з інвестором
	3.2. Підвищити кваліфікацію представників МСБ, ГО, органів влади громади у сфері підготовки проектів для залучення інвестицій та зовнішньоекономічної діяльності

9 План дій

План дій складається з 39 дій спрямованих на реалізацію 3 основних цілей та з метою досягнення бачення розвитку субрегіону в цілому. Заходи Плану охоплюють період з 01.09.2018-31.12.2020 і є реалістичними та досяжними для реалізації. Переважна більшість заходів реалізуються у тісному партнерстві з представниками бізнесу та НГО. „М'які заходи“ плану, які не передбачають фінансування, становлять 44%. Освоєння капітальних видатків передбачає застосування прозорих процедур. Загальна сума заходів Плану становить 14 145 000 грн або 461 201 Євро. Курс Євро обраховано виходячи і ставки Нацбанку України станом на 19.07.2018 і становить 30,67 грн за 1 Євро. По кожному із заходів визначені вимірювані показники та критерії ефективності. Планується щорічна публікація у ЗМІ інформації про виконання Плану.

Серед можливих ризиків успішного виконання Плану – інфляційні фактори, тому передбачається можливість внесення змін в залежності від рівня інфляції. Беручи до уваги, що дія заходів охоплює виборчий період, також можливим ризиком може стати відмова нового керівництва від його виконання. Проте План орієнтований виключно на розвиток приватного сектору та громадянського суспільства і не містить політичного підтексту, конфлікту інтересів, непрозорих процедур. Тому його реалізація може прогнозуватися з високою долею вірогідності.

Відповідальним за реалізацією Плану дій та моніторинг показників визначено Управління економіки виконкому Пирятинської міської ради, контроль за реалізацією – на заступника з питань виконкому міської ради, радника з питань місцевого економічного розвитку Шикеринця І.С.

План місцевого економічного розвитку
Пирятинської міської об'єднаної територіальної громади

Таблиця 1. План дій

Тематичний блок	Основні цілі	Дії за проектом (-ми)	Тривалість (початок - завершення)	Залучені партнери	Заплановані витрати Грн/Євро	Результати	Показники (індикатори) для моніторингу
1. Міжсекторальне співробітництво і взаємодія на місцевому рівні 2. Зовнішнє позиціонування та маркетинг 3. Земельні ресурси та інфраструктура 4. Доступ до фінансування	1. Підвищення конкурентоздатності галузі АПК шляхом запровадження у виробництво принаймні 3 нових видів продукції за період впровадження плану місцевого економічного розвитку	1.1. Підтримка встановлення взаємовигідних ділових контактів між суб'єктами господарювання АПК					
		1.1.1. Сприяння налагодженню партнерства між місцевими підприємствами АПК	01.09.2018-31.12.2020	МР, МСП, НГО	-	Кількість зустрічей	Налагодження системи взаємодопомоги
		1.1.2. Стимулювання створення виробничих кооперативів та інших форм співробітництва в сфері АПК	01.19.2018-31.12.2020	МР, МСП	5 000 / 163	Кількість кооперативів	Консолідація ресурсів підприємств в напрямі розвитку
		1.1.3. Створювати умови для цивілізованого просування інтересів підприємств АПК шляхом сприяння залученню грантових коштів на посилення фінансової спроможності асоціацій агробізнесу	01.09.2018-31.12.2020	МР, НГО	200 000/ 6 521	Кількість грантів; кількість послуг бізнесу	Підвищення рівня впливовості бізнес-асоціацій
		1.2. Підтримка та стимулювання створення ланцюжків доданої вартості в АПК					
		1.2.1. Допомога у обстеженні та відборі вільних земельних ділянок і приміщень під створення переробних підприємств та оформленні прав користування	01.01.2019-28.02.2019	МР, МСП	500 000/ 16 303	Кількість оформлених прав власності	Створення та розвиток виробничої інфраструктури
		1.2.2. Стимулювання інновацій в сфері технології перероблення агропродукції (ресурсо- та енергозбереження, обладнання для фасувальних ліній продукції без використання пластикової плівки)	01.09.2018-31.12.2020	МР, МСП, НГО	20 000/ 652	Кількість публікацій у ЗМІ; презентацій	Зниження витрат та вихід на нові ринки
		1.2.3. Розроблення інвестиційного проекту зі створення заводу з перероблення борошна, круп та олії	01.01.2019-28.02.2019	МР, МСП	11 250 000/ 366 808	Кількість проектів	Розвиток виробничої інфраструктури
		1.2.4. Сприяння у проведенні прозорих процедур визначення надавачів послуг з ремонту будівлі та організацій-постачальників обладнання для заводу включаючи зборку обладнання „під ключ“	01.03.2019-31.05.2019	МР, МСП	3 000/ 98	Рівень цін у порівнянні з середнім по області	Забезпечення справедливої ціни під час реалізації інвестпроекту
		1.2.5. Виконання будівельних робіт з перепланування та реконструкції будівель під створення заводу з переробці агросировини, монтаж обладнання та фасувальних ліній	01.06.2019-31.12.2019	МР, МСП, надавачі послуг	-	Рівень освоєння коштів	Створення сучасної виробничої інфраструктури

План місцевого економічного розвитку
Пирятинської міської об'єднаної територіальної громади

		1.2.6. Сприяти запровадженню у виробництво нових видів харчових товарів	01.01.2020-31.12.2020	МР, МСП	-	Кількість нових видів продукції	Підвищення конкурентоздатності
		1.3. Формування іміджу субрегіону як виробника широкого спектру харчових продуктів					
		1.3.1. Запровадження щорічної загальноміської ярмарки „Пирогост“ до Дня міста Пирятин з метою презентації широкого асортименту харчової продукції, виробленої у громаді	01.01.2019-31.12.2020	МР, підприємства АПК	100 000/3 261	Кількість підприємств, які взяли участь	Підвищення рівня упізнаваності субрегіону
		1.3.2. Створення іміджевого продукту „Пирятинський кошик товарів для святкового столу“	01.01.2019-31.12.2020	МР	100 000/3 261	Кількість банерів	Підвищення рівня упізнаваності субрегіону
		1.3.3. З метою виходу на нові ринки розроблення єдиного логотипу продукції, виробленої в субрегіоні	01.01.2019-31.12.2019	МР	125 000/4 076	Кількість видів продукції з логотипом	Підвищення рівня упізнаваності субрегіону
		1.3.4. Розроблення „Каталогу місцевої агропродукції“	01.09.2018-31.12.2018	МР, МСП	80 000/2 608	Кількість примірників	Підвищення рівня упізнаваності субрегіону
1. Міжсекторальне співробітництво і взаємодія на місцевому рівні 2. Прозора, вільна від корупції адміністрація, що сприяє розвитку бізнесу 3. Земельні ресурси та	2. Сприяти розвитку малого та середнього бізнесу шляхом відкриття не менш ніж 20 середніх підприємств	2.1. Покращення іміджу підприємництва та заохочення широких верств населення до відкриття власної справи					
		2.1.1. Поширення в ЗМІ інформації про кращий бізнес-досвід місцевих підприємств	01.09.2018-31.12.2020	МР, МСП	10 000/326	Кількість відео-сюжетів	Покращення ставлення громадян до підприємців
		2.1.2. Налагодження збору статистичної інформації про динаміку реєстрації та структуру МСП (зокрема, по гендерному та віковому рівню) та поширення у ЗМІ	01.09.2018-31.12.2020	МР, центр зайнятості	-	Кількість зареєстрованих ФОП	Підтримка працевлаштування вразливих верств населення
		2.1.3. Запровадження щорічних конкурсів „Кращий підприємець“ та „Краще підприємство“	01.09.2018-31.12.2020	МР, МСП, НГО	30 000/978	Ставлення громадян до СГД	Покращення ставлення громадян до підприємництва
		2.1.4. Запровадження щорічного конкурсу з фінансування кращих бізнес-проектів „Розвиваю бізнес у своїй громаді“	01.01.2019-31.12.2020	МР, МСП	300 000/9 782	Кількість проектів	Підвищення ролі соціального підприємництва
		2.1.5. Запровадження конкурсного відбору МСП для часткової компенсації вартості кредитів на розвиток пріоритетних видів діяльності	01.01.2019-31.12.2020	МР, МСП	200 000/6 521	Кількість компенсацій по кредитам	Створення сприятливих умов для МСП
		2.2. Зниження нормативно-правових бар'єрів, забезпечення конструктивного діалогу влади і бізнесу					

План місцевого економічного розвитку
Пирятинської міської об'єднаної територіальної громади

інфраструктура 4. Доступ до фінансування 5. Кваліфіковані трудові ресурси, інклюзивність	щорічно	2.2.1. Подальше переведення адміністративних послуг в електронний формат та їх спрощення	01.09.2018-31.12.2020	МР	-	Кількість послуг у ЦНАПі	Покращення бізнес-клімату	
		2.2.2. Запровадження щомісячних неформальних зустрічей бізнесу з мером у форматі „Кава з мером“	01.09.2018-31.12.2020	МР, МСП	-	Кількість зустрічей	Покращення бізнес-клімату	
		2.2.3. Запровадження щоквартальних „круглих столів“ за участі НГО та представників бізнесу	01.09.2018-31.12.2020	МР, МСП, НГО	-	Кількість „круглих столів“	Покращення бізнес-клімату	
		2.2.4. Проведення інформаційної компанії щодо популяризації участі МСП в бізнес-асоціаціях	01.09.2018-31.12.2020	МР, НГО	10 000/326	Кількість публікацій	Підвищення рівня впливовості бізнес-асоціацій	
	2.3. Спрощення доступу МСП до інформаційних, земельних, фінансових ресурсів							
	2.3.1. Створення он-лайн сторінки „Актуальні питання розвитку бізнесу“ на веб-сайті МР	01.09.2018-30.11.2018	МР	-	Кількість відвідувачів	Оперативне реагування на проблеми бізнесу		
	2.3.2. Створення бази даних електронних адрес підприємців	01.09.2018-31.12.2020	МР, МСП	-	Кількість електронних адрес	Оперативне реагування на проблеми бізнесу		
	2.3.3. Створення реєстру комунальної нерухомості та розміщення на веб-сайті МР	01.09.2018-30.11.2018	МР	-	Наявність бази даних нерухомості	Підтримка і стабілізація розвитку МСП		
	2.3.4. Створення переліку оптимальних точок приєднання електроустановок до електромереж для промислових об'єктів та розміщення на веб-сайті МР	01.09.2018-30.11.2018	МР, Обленерго	-	Наявність переліку	Підтримка і стабілізація розвитку МСП		
	2.3.5. Моніторинг інформації про потенційні джерела фінансування бізнес-проектів та розміщення на веб-сайті МР або шляхом адресних електронних повідомлень підприємців	01.09.2018-01.09.2020	МР	-	Кількість заявок розроблених МСП	Підтримка і стабілізація розвитку МСП		
	2.4. Сприяння покращенню кадрового забезпечення МСП							
	2.4.1. Організувати систему збору інформації про потребу МСП у кваліфікованих робітниках та спеціалістах	01.09.2018-31.12.2020	МР	-	Наявність методики	Підвищення ефективності персоналу МСП		
	2.4.2. Заохочення МСП брати на практику та стажування студентів ВНЗ та ПТНЗ та жінок після декретної відпустки (оплата двомісячного стажування)	01.01.2019-31.12.2020	МСП, МР	172 000/5 608	Кількість стажерів, з них жінок	Зниження міграції, підвищення ефективності персоналу МСП		

План місцевого економічного розвитку
Пирятинської міської об'єднаної територіальної громади

		2.4.3. Заохочення молодих спеціалістів залишатися працювати в громаді (часткова оплата вартості навчання)	01.01.2019-31.12.2020	МСП, МР	60 000/ 1 956	Кількість компенсацій	Зниження міграції, підвищення ефективності управління МСП
1.Зовнішнє позиціонування та маркетинг 2.Кваліфіковані трудові ресурси, інклюзивність 3.Доступ до фінансування	3. Покращення інвестиційного клімату шляхом сприяння доступу місцевих суб'єктів в господарювання не менш ніж до 4 альтернативних джерел фінансування щорічно	3.1. Побудова системи ефективної комунікації з інвестором					
		3.1.1. Розробка та друк „Путівника інвестора“	01.09.2018-31.12.2018	МР	50 000/ 1 630	Наявність видання	Покращення інвестиційного клімату
		3.1.2. Створення електронної бази кращих інвестиційних проектів молодих підприємців	01.09.2018-31.12.2020	МР, МСП	-	Кількість проектів	Покращення інвестиційного клімату
		3.1.3 Проведення щорічного бізнес-форуму з метою презентації інвестиційних можливостей громади, поширення кращого бізнес-досвіду	01.09.2019-31.12.2020	МР, МСП, НГО	60 000/ 1 956	Кількість учасників	Покращення інвестиційного клімату
		3.1.4. Організація зустрічей із підприємцями Європи, бізнес-турів для вивчення європейських ринків та кращого досвіду	01.09.2019-31.12.2020	МР, МСП, НГО	200 000/ 6 521	Кількість бізнес-турів	Підвищення кваліфікації підприємців
		3.2. Підвищити кваліфікацію представників МСБ, ГО, органів влади громади у сфері підготовки проектів для залучення інвестицій та зовнішньоекономічної діяльності					
		3.2.1. Створення „Інвестиційного центру“ на базі вільного приміщення комунальної власності	01.09.2019-28.02.2019	МР, КП	-	Наявність рішення виконкому МР	Покращення інвестиційного клімату
		3.2.2. Розробити програму з ремонту будівлі „Інвестиційного центру“, оснащення меблями і технікою, компенсації комунальних витрат	01.03.2019-31.05.2019	МР, КП	530 000/ 17 281	Наявність програми	Покращення інвестиційного клімату
		3.2.3. Здійснити відбір надавачів послуг з ремонту приміщення „Інвестиційного центру“, виготовлення меблів та постачальників комп'ютерної техніки за допомогою системи PROZORRO	01.06.2019-30.08.2019	МР, КП, надавачі послуг	-	Кількість укладених договорів	Прозорість бюджетних витрат
		3.2.4. Проведення ремонту приміщення „Інвестиційного центру“	01.07.2019-31.12.2019	МР, КП, надавачі послуг	-	Рівень освоєння коштів	Покращення комунальної інфраструктури
3.2.5. Проведення тренінгів з питань розроблення інвестиційних проектів; форм грантових і проектних заявок проектів МТД; документів на участь в тендерних закупівлях; створення сільськогосподарських кооперативів; соціального підприємництва.	01.01.2020-31.12.2020	МР, НГО	140 000/ 4 565	Кількість проведених тренінгів	Диверсифікація джерел фінансування проектів МСП; підвищення кваліфікації підприємців		
		РАЗОМ:			14145000/		

План місцевого економічного розвитку
Пирятинської міської об'єднаної територіальної громади

					461 201		
--	--	--	--	--	---------	--	--

10 Схема фінансування

Фінансування заходів за рахунок бюджету МР здійснюватиметься на основі програмно-цільового методу. Приватний сектор бере участь у фінансуванні заходів майже на паритетних засадах з МР (власні та кредитні кошти). Нестачу фінансування передбачається заповнити шляхом розроблення окремих програм розвитку, які будуть подаватися до розгляду міжнародних донорських та грантових фондів. Співвідношення власних та донорських джерел фінансування - 31%.

Таблиця 2. Схема фінансування

Дії за проектом (-ми)	Заплановані витрати		Джерела фінансування							Нестача фінансування	Примітки
			Бюджет міської об'єднаної громади		Бюджети вищого	Приватний сектор		Донори			
	ГРН	ЄВРО	ГРН	ЄВРО			ГРН	ЄВРО	ГРН	ЄВРО	
1.1.1. Сприяння налагодженню партнерства між місцевими підприємствами АПК					-					-	
1.1.2. Стимулювання створення виробничих кооперативів та інших форм співробітництва в сфері АПК	5 000	163	-	-	-	5 000	163	-	-	-	
1.1.3. Створювати умови для цивілізованого просування інтересів підприємств АПК шляхом сприяння залученню грантових коштів на посилення фінансової спроможності асоціацій агробізнесу	200 000	6 521	-	-	-	-	-	200 000	6 521	-	
1.2.1. Допомога у обстеженні та відборі вільних земельних ділянок і приміщень під створення переробних підприємств та оформленні прав користування	500 000	16 303	-	-	-	500 000	16 303	-	-	-	
1.2.2. Стимулювання інновацій в сфері технології перероблення агропродукції (ресурсо- та енергозбереження, обладнання для фасувальних ліній продукції без використання пластикової плівки)	20 000	652	20 000	652	-	-	-	-	-	-	
1.2.3. Розроблення інвестиційного проекту зі створення заводу з перероблення борошна, круп та олії	11250000	366808	-	-	-	1125000	36 681	10125000	330127	-	
1.2.4. Сприяння у проведенні прозорих процедур визначення надавачів послуг з ремонту будівлі та організацій-постачальників обладнання для заводу включаючи зборку обладнання „під ключ“	3 000	98	-	-	-	3 000	98	-	-	-	

План місцевого економічного розвитку
Пирятинської міської об'єднаної територіальної громади

1.2.5. Виконання будівельних робіт з перепланування та реконструкції будівель під створення заводу з переробці агросировини, монтаж обладнання та фасувальних ліній	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.2.6. Сприяти запровадженню у виробництво нових видів харчових товарів	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.3.1. Запровадження щорічної загальноміської ярмарки „Пирогост“ до Дня міста Пирятин з метою презентації широкого асортименту харчової продукції, виробленої у громаді	100 000	3 261	100 000	3 261	-	-	-	-	-	-	-
1.3.2. Створення іміджевого продукту „Пирятинський кошик товарів для святкового столу“	100 000	3 261	100 000	3 261	-	-	-	-	-	-	-
1.3.3. З метою виходу на нові ринки розроблення єдиного логотипу продукції, виробленої в субрегіоні	125 000	4 076	125 000	4 076	-	-	-	-	-	-	-
1.3.4. Розроблення „Каталогу місцевої агропродукції“	80 000	2 608	80 000	2 608	-	-	-	-	-	-	-
2.1.1. Поширення в ЗМІ інформації про кращий бізнес-досвід місцевих підприємств	10 000	326	10 000	326	-	-	-	-	-	-	-
2.1.2. Налагодження збору статистичної інформації про динаміку реєстрації та структуру МСП (зокрема, по гендерному та віковому рівню) та поширення у ЗМІ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.1.3. Запровадження щорічних конкурсів „Кращий підприємець“ та „Краще підприємство“	30 000	978	30 000	978	-	-	-	-	-	-	-
2.1.4. Запровадження щорічного конкурсу з фінансування кращих бізнес-проектів „Розвиваю бізнес у своїй громаді“	300 000	9 782	300 000	9 782	-	-	-	-	-	-	-
2.1.5. Запровадження конкурсного відбору МСП для часткової компенсації вартості кредитів на розвиток пріоритетних видів діяльності	200 000	6 521	200 000	6 521	-	-	-	-	-	-	-
2.2.1. Подальше переведення адміністративних послуг в електронний формат та їх спрощення	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2.2. Запровадження щомісячних неформальних зустрічей бізнесу з мером у форматі „Кава з мером“	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2.3. Запровадження щоквартальних „круглих столів“ за участі НГО та представників бізнесу	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2.4. Проведення інформаційної компанії щодо популяризації участі МСП в бізнес-асоціаціях	10 000	326	10 000	326	-	-	-	-	-	-	-
2.3.1. Створення он-лайн сторінки „Актуальні питання розвитку бізнесу“ на веб-сайті МР	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

План місцевого економічного розвитку
Пирятинської міської об'єднаної територіальної громади

2.3.2. Створення бази даних електронних адрес підприємств	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.3.3. Створення реєстру комунальної нерухомості та розміщення на веб-сайті МР	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.3.4. Створення переліку оптимальних точок приєднання електроустановок до електромереж для промислових об'єктів та розміщення на веб-сайті МР	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.3.5. Моніторинг інформації про потенційні джерела фінансування бізнес-проектів та розміщення на веб-сайті МР або шляхом адресних електронних повідомлень підприємств	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.4.1. Організувати систему збору інформації про потребу МСП у кваліфікованих робітниках та спеціалістах	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.4.2. Заохочення МСП брати на практику та стажування студентів ВНЗ та ПТНЗ та жінок після декретної відпустки (оплата двомісячного стажування)	172 000	5 608	172 000	5 608	-	-	-	-	-	-	-	-
2.4.3. Заохочення молодих спеціалістів залишатися працювати в громаді (часткова оплата вартості навчання)	60 000	1 956	60 000	1 956	-	-	-	-	-	-	-	-
3.1.1. Розробка та друк „Путівника інвестора“	50 000	1 630	50 000	1 630	-	-	-	-	-	-	-	-
3.1.2. Створення електронної бази кращих інвестиційних проектів молодих підприємців	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.1.3 Проведення щорічного бізнес-форуму з метою презентації інвестиційних можливостей громади, поширення кращого бізнес-досвіду	60 000	1 956	60 000	1 956	-	-	-	-	-	-	-	-
3.1.4. Організація зустрічей із підприємцями Європи, бізнес-турів для вивчення європейських ринків та кращого досвіду	200 000	6 521	100 000	3 260	-	100 000	3 261	-	-	-	-	-
3.2.1. Створення „Інвестиційного центру“ на базі вільного приміщення комунальної власності	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2.2. Розробити програму з ремонту будівлі „Інвестиційного центру“, оснащення меблями і технікою, компенсації комунальних витрат	530 000	17 281	53 000	1 728	-	-	-	477 000	15 553	-	-	-
3.2.3. Здійснити відбір надавачів послуг з ремонту приміщення „Інвестиційного центру“, виготовлення меблів та постачальників комп'ютерної техніки за допомогою системи PROZORRO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

План місцевого економічного розвитку
Пирятинської міської об'єднаної територіальної громади

Проведення ремонту приміщення „Інвестиційного центру“	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2.5. Проведення тренінгів	140 000	4 565	140 000	4 565	-	-	-	-	-	-
Разом:	14145000	461200	1610000	52494	-	1733000	56506	10802000	352201	-

11 Показники та механізми моніторингу

Тривалість заходів ПМЕР з 01.09.2018-31.12.2020. Ключем для оцінювання ПМЕР є визначені у Плані дій (Таблиця 1) якісні і кількісні показники, які формувались з точки зору є реалістичності, актуальності та доступності. З метою недопущення упередженої оцінки підсумків реалізації ПМЕР рішенням Робочої групи (протокол від 01.08.2018 № 6) створено Моніторинговий комітет, регулярні звіти якого стануть базою для аналізу та оцінки результатів виконання ПМЕР. Проміжні і кінцеві результати моніторингу (один раз на півроку) будуть представлені на розгляд МР та оприлюднені.

Таблиця 3. Показники моніторингу

Дії / Ідеї проекту (-ів)	Тривалість	Результат	Очікувані результати			
			з 1го по 6й місяць	з 7го по 12й місяць	з 13го по 18й місяць	з 19го по 24й місяць
1.1.1. Сприяння налагодженню партнерства між місцевими підприємствами АПК	01.01.2019-31.12.2020	Кількість зустрічей	2 зустрічі	2 зустрічі	2 зустрічі	2 зустрічі
1.1.2. Стимулювання створення виробничих кооперативів та інших форм співробітництва в сфері АПК	01.01.2019-31.12.2020	Кількість кооперативів	-	1	-	1
1.1.3. Створювати умови для цивілізованого просування інтересів підприємств АПК шляхом сприяння залученню грантових коштів на посилення фінансової спроможності асоціацій АПК	01.01.2019-31.12.2020	Кількість грантів; кількість послуг бізнесу	-	1 грант	1 послуга для бізнесу	1 послуга для бізнесу
1.2.1. Допомога у обстеженні та відборі вільних земельних ділянок і приміщень під створення переробних підприємств та оформленні прав користування	01.01.2019-28.02.2019	Кількість оформлених прав власності	-	2 договора	-	-
1.2.2. Стимулювання інновацій в сфері технології перероблення агропродукції (ресурсо-, енергозбереження, обладнання для фасувальних ліній продукції без використання пластикової плівки)	01.01.2019-31.12.2020	Кількість публікацій у ЗМІ; презентацій	2 публікації	1 презентація	2 публікації	1 презентація
1.2.3. Розроблення інвестиційного проекту зі створення заводу з перероблення борошна, круп та олії	01.01.2019-28.02.2019	Кількість проектів	-	1 проект	-	-
1.2.4. Сприяння у проведенні прозорих процедур визначення надавачів послуг з ремонту будівлі та організацій-постачальників обладнання для заводу, включаючи зборку обладнання „під ключ“	01.03.2019-31.05.2019	Рівень цін у порівнянні з середнім по області	-	-	3 процедури	
1.2.5. Виконання будівельних робіт з перепланування та реконструкції будівель під створення заводу з переробці агросировини, монтаж обладнання та фасувальних ліній	01.06.2019-31.12.2019	Рівень освоєння коштів	-	-	70%	30%

План місцевого економічного розвитку
Пирятинської міської об'єднаної територіальної громади

1.2.6. Сприяти запровадженню у виробництво нових видів харчових товарів	01.01.2020-31.12.2020	Кількість нових видів продукції	-	-	-	3 види продукції
1.3.1. Запровадження щорічної загальноміської ярмарки „Пирогост“ до Дня міста Пирятин з метою презентації широкого асортименту харчової продукції, виробленої у громаді	01.01.2019-31.12.2020	Кількість підприємств, які взяли участь	-	8 підприємств	-	10 підприємств
1.3.2. Створення іміджевого продукту „Пирятинський кошик товарів для святкового столу“	01.01.2019-31.12.2020	Кількість банерів	-	-	3 баннери	-
1.3.3. З метою виходу на нові ринки розроблення єдиного логотипу продукції, виробленої в субрегіоні	01.01.2019-31.12.2019	Кількість видів продукції з логотипом	-	-	-	3 види продукції
1.3.4. Розроблення „Каталогу місцевої агропродукції“	01.01.2019-01.03.2019	Кількість примірників	-	300 примірників	-	-
2.1.1. Поширення в ЗМІ інформації про кращий бізнес-досвід місцевих підприємств	01.01.2019-31.12.2020	Кількість відео-сюжетів	1 відео-сюжет	1 відео-сюжет	1 відео-сюжет	1 відео-сюжет
2.1.2. Налагодження збору статистичної інформації про динаміку реєстрації та структуру МСП (зокрема, по гендерному та віковому рівню) та поширення у ЗМІ	01.09.2018-31.12.2020	Кількість зареєстрованих ФОП	5, з них жінок – 1	5, з них, молоді -3	5, з них жінок – 1	5, з них молоді -3
2.1.3. Запровадження щорічних конкурсів „Кращий підприємець“ та „Краще підприємство“	01.01.2019-31.12.2020	Ставлення громадян до СГД	-	Анкетування	-	Анкетування
2.1.4. Запровадження щорічного конкурсу з фінансування кращих бізнес-проектів „Розвиваю бізнес у своїй громаді“	01.01.2019-31.12.2020	Кількість проектів	-	4 проекти	-	4 проекти
2.1.5. Запровадження конкурсного відбору МСП для часткової компенсації вартості кредитів на розвиток пріоритетних видів діяльності	01.01.2019-31.12.2020	Кількість компенсацій по кредитах	-	3 компенсації	-	3 компенсації
2.2.1. Подальше переведення адміністративних послуг в електронний формат та їх спрощення	01.01.2019-31.12.2020	Кількість послуг у ЦНАПі	-	1	1	1
2.2.2. Запровадження щомісячних неформальних зустрічей бізнесу з мером у форматі „Кава з мером“	01.01.2019-31.12.2020	Кількість зустрічей	6 зустрічей	6 зустрічей	6 зустрічей	6 зустрічей
2.2.3. Запровадження щоквартальних „круглих столів“ за участі НГО та представників бізнесу	01.01.2019-31.12.2020	Кількість „круглих столів“	2 заходи	2 заходи	2 заходи	2 заходи
2.2.4. Проведення інформаційної компанії щодо популяризації участі МСП в бізнес-асоціаціях	01.01.2019-31.12.2020	Кількість публікацій	2 публікації	2 публікації	2 публікації	2 публікації
2.3.1. Створення он-лайн сторінки „Актуальні питання розвитку бізнесу“ на веб-сайті МР	01.01.2019-01.03.2019	Кількість відвідувачів	300 осіб	320 осіб	340 осіб	350 осіб
2.3.2. Створення бази даних електронних адрес підприємців	01.01.2019-31.12.2020	Кількість електронних адрес	20 СГД	20 СГД	20 СГД	20 СГД

План місцевого економічного розвитку
Пирятинської міської об'єднаної територіальної громади

2.3.3. Створення реєстру комунальної нерухомості та розміщення на веб-сайті МР	01.01.2019-01.03.2019	Наявність бази даних	-	Внесено дані	-	-
2.3.4. Створення переліку оптимальних точок приєднання електроустановок до електромереж для промислових об'єктів та розміщення на веб-сайті МР	01.01.2019-01.03.2019	Наявність переліку		Створення переліку		
2.3.5. Моніторинг інформації про потенційні джерела фінансування бізнес-проектів та розміщення на веб-сайті МР або шляхом адресних електронних повідомлень підприємців	01.09.2018-01.09.2020	Кількість заявок розроблених МСП	2 заявки	2 заявки	2 заявки	2 заявки
2.4.1. Організувати систему збору інформації про потребу МСП у кваліфікованих робітниках та спеціалістах	01.01.2019-31.12.2020	Наявність методики	-	Затвердження методики	-	-
2.4.2. Заохочення МСП брати на практику та стажування студентів ВНЗ та ПТНЗ та жінок після декретної відпустки (оплата двомісячного стажування)	01.01.2019-31.12.2020	Кількість стажерів, з них жінок	-	4 особи	-	4 особи
2.4.3. Заохочення молодих спеціалістів залишатися працювати в громаді (часткова оплата вартості навчання)	01.01.2019-31.12.2020	Кількість компенсацій	-	4 компенсації	-	4 компенсації
3.1.1. Розробка та друк „Путівника інвестора“	01.01.2019-01.03.2019	Наявність видання	-	-	150 шт	-
3.1.2. Створення електронної бази кращих інвестиційних проектів молодих підприємців	01.01.2019-31.12.2020	Кількість проектів	-	-	-	5 проектів
3.1.3 Проведення щорічного бізнес-форуму з метою презентації інвестиційних можливостей громади, поширення кращого бізнес-досвіду	01.09.2019-31.12.2020	Кількість учасників	-	-	-	100 учасників
3.1.4. Організація зустрічей із підприємцями Європи, бізнес-турів для вивчення європейських ринків та кращого досвіду	01.09.2019-31.12.2020	Кількість бізнес-турів	-	1 бізнес-тур	-	1 бізнес-тур
3.2.1. Створення „Інвестиційного центру“ на базі вільного приміщення комунальної власності	01.09.2019-28.02.2019	Наявність рішення виконкому	1 рішення	-	-	-
3.2.2. Розробити програму з ремонту будівлі „Інвестиційного центру“, оснащення меблями і технікою, компенсації комунальних витрат	01.03.2019-31.05.2019	Наявність програми	-	Розроблена 1 програма	-	-
3.2.3. Здійснити відбір надавачів послуг з ремонту приміщення „Інвестиційного центру“, виготовлення меблів та постачальників комп'ютерної техніки за допомогою системи PROZORRO	01.06.2019-30.08.2019	Кількість укладених договорів	-	Укладено 1 договір	Укладено 2 договори	-
3.2.6. Проведення ремонту приміщення „Інвестиційного центру“	01.07.2019-31.12.2019	Рівень освоєння коштів		50%	30%	20%
3.2.5. Проведення тренінгів	01.01.2020-31.12.2020	Кількість проведених тренінгів	-	-	-	7 тренінгів

Додатки

Таблиця 4. Демографічна ситуація, ринок праці Пирятинської міської ОТГ

Назва показника та одиниця вимірювання	2015 рік	2016 рік	2017 рік
Чисельність наявного населення, осіб	17352	17261	17014
- у тому числі в місті, осіб	15838	15765	15534
- у тому числі в селах, осіб	1514	1496	1480
Кількість жінок, осіб	9717	9628	9564
Кількість чоловіків, осіб	7635	7633	7450
Кількість населення 0-17 віку, осіб	3005	3261	3353
-у тому числі жінок, осіб	1683	1751	1809
-у тому числі чоловіків, осіб	1322	1510	1544
Кількість населення працездатного віку, осіб	9071	9122	9209
-у тому числі жінок, осіб	5080	5142	5238
- у тому числі чоловіків, осіб	3991	3980	3971
Кількість населення 60 і старшого віку, осіб	5276	4878	4452
-у тому числі жінок, осіб	2954	2735	2517
-у тому числі чоловіків, осіб	2322	2143	1935
Середній вік населення, років	42,4	41,3	40,7
-у тому числі у жінок, осіб	42,8	41,6	40,8
-у тому числі у чоловіків, осіб	42,2	41,0	40,1
Природний приріст	-282	-254	-269
Міграційний приріст	79	323	220
Чисельність зареєстрованих безробітних, осіб	304	277	216
у тому числі жінок, %	48,2	44,2	45,5
у тому числі молодь, %	33,5	29,8	29,5
Рівень зареєстрованого безробіття, %	2,6	2,9	2,4
У тому числі в сільській місцевості	11,5	11,8	12,5
Середньомісячна номінальна заробітна плата одного штатного працівника	2693	3298	5448
Довідково: Площа територіальної громади, га	9764,5	9764,5	9764,5
Довідково: ВРП в розрахунку на одну особу населення, грн	66390	81145	Прогноз 93073

РЕЗЮМЕ: Динаміка демографії позитивна за рахунок зовнішніх мігрантів, середній вік населення молодшає. Ринок праці має робочу силу в кількості достатньому для задоволення потреб бізнесу, на відміну від якісного складу, який потребує поліпшення. Серед безробітних багато молоді та жінок, які не користуються попитом у роботодавців.

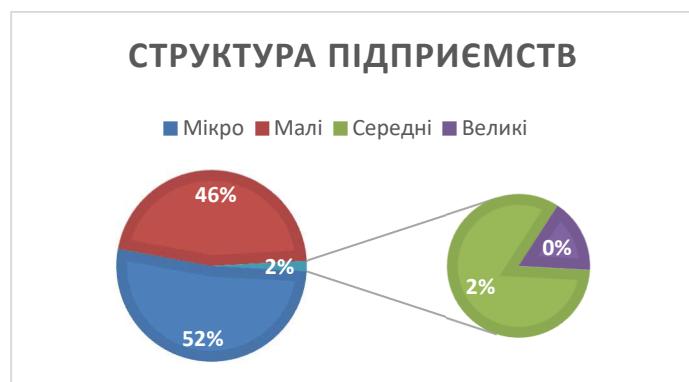
Джерело інформації - План соціально-економічного розвитку Пирятинської міської ОТГ на 2018 рік (рішення 32 сесії Пирятинської МР ради сьомого скликання від 22.12.2017 № 338), План соціально-економічного розвитку Пирятинської міської ОТГ на 2017 рік (рішення 20 сесії Пирятинської МР сьомого скликання від 03.03.2017 № 28), План соціально-економічного розвитку Пирятинської міської ОТГ на 2016 рік (рішення 9 сесії Пирятинської МР шостого скликання від 13.05.2016 № 103), Головне управління статистики у Полтавській області.

Середній вік населення розраховано відповідно до Методичних рекомендацій з питань статистики населення, затверджений наказом Державного комітету статистики України від 08.06.2001 № 266.

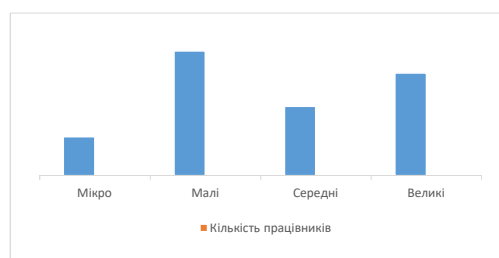
Таблиця 5. Класифікація підприємств за розміром
 (згідно Господарського Кодексу України)

	Тип	Кількість співробітників	Річний оборот, євро
	Мікро-бізнес (приватний підприємець)	Менше 2	Менш ніж 2 мільйони
Усього СГД	181	264	
	Малий бізнес	Менше 50	Менш ніж 10 мільйонів
Усього СГД	161	843	
	Середній бізнес	50-250	Від 10 до 50 мільйонів
Усього СГД	5	470	
	Великий бізнес	Понад 250	Понад 50 мільйонів
Усього СГД	11	694	

Діаграма 1 Структура підприємств

Діаграма 2 Кількість працівників за розмірами підприємств

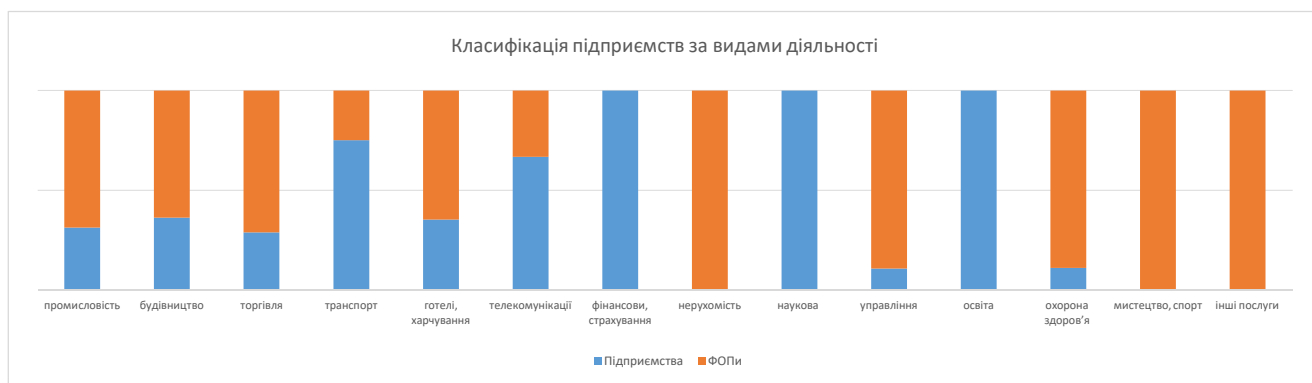

РЕЗЮМЕ: Аналізом класифікації підприємств за розміром станом на 01.01.2018 року виявлено, що 98% від загальної кількості функціонуючих СГД відноситься до малого бізнесу. Разом з тим, розміщення трудових ресурсів відбувається порівну між малим (включаючи мікро-) бізнесом та на середніх та великих підприємствах (за кількістю їх питома вага у структурі підприємств – 2%).

Таблиця 6. Класифікація за видами економічної діяльності

	Усього одиниць	У тому числі:			
		підприємства		ФОПи	
		одиниць	% до загальної кількості	одиниць	% до загальної кількості
Усього	404	140	100	264	100
у тому числі					
сільське, лісове та рибне господарство	18	15	10,7	3	1,1
промисловість	16	5	3,6	11	4,2
будівництво	11	4	2,9	7	2,7
оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	197	57	40,7	140	53,0
транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	8	6	4,3	2	0,8
тимчасове розміщування й організація харчування	34	12	8,6	22	8,3
інформація та телекомунікації	6	4	2,9	2	0,8
фінансова та страхова діяльність	8	8	5,7	0	0,0
операції з нерухомим майном	4	0	0,0	4	1,5
професійна, наукова та технічна діяльність	2	2	1,4	0	0,0
діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	46	5	3,6	41	15,5
освіта	12	12	8,6	0	0,0
охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	18	2	1,4	16	6,1
мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	7	5	3,6	2	0,8
надання інших видів послуг	17	3	2,1	14	5,3

Діаграма 3 Класифікація підприємств за видами діяльності

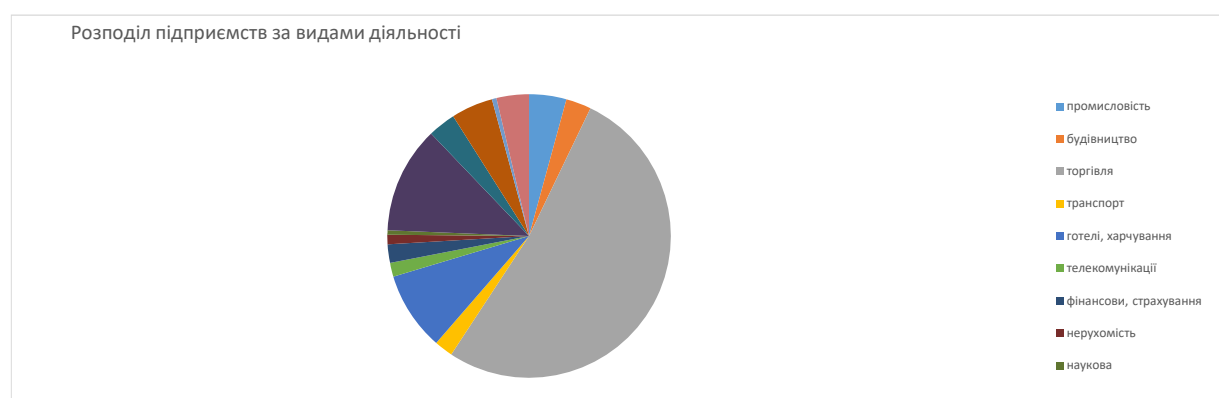

РЕЗЮМЕ: Класифікація підприємств за видами економічної діяльності свідчить, що як для підприємств, так і для ФОПів, найбільш розвиненим видом діяльності є торгівля (усього 197 СГД або більше половини їх загальної кількості). До інших досить розповсюджених видів діяльності (в межах 20% від загальної кількості СГД) належать послуги (зокрема добре розвинені послуги з обслуговування та перероблення СГ продукції) та громадське харчування.

Таблиця 7. Розподіл компаній приватного сектору за чисельністю та видами діяльності

Види економічної діяльності	Кількість та % компаній								
	Усьог о	Мікро		Малі		Середні		Великі	
		оди- ниць	%	оди- ниць	%	оди- ниць	%	оди- ниць	%
сільське, лісове та рибне гос- подарство	18	3	1,1	7	5,4	8	89	0	0
промисловість	16	11	4,2	4	3,1	0	0	1	100
будівництво	11	7	2,7	4	3,1	0	0	0	0
оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних за- собів і мотоциклів	197	140	53,0	57	43, 8	0	0	0	0
транспорт, складське госпо- дарство, поштова та кур'єр- ська діяльність	8	2	0,8	6	4,6	0	0	0	0
тимчасове розмішування й організація харчування	34	22	8,3	12	9,2	0	0	0	0
інформація та телекомунікації	6	2	0,8	4	3,1	0	0	0	0
фінансова та страхова діяль- ність	8	0	0,0	8	6,2	0	0	0	0
операції з нерухомим майном	4	4	1,5	0	0,0	0	0	0	0
професійна, наукова та техні- чна діяльність	2	0	0,0	1	0,8	1	11	0	0
діяльність у сфері адміністра- тивного та допоміжного об- слуговування	46	41	15,5	5	3,8	0	0	0	0
освіта	12	0	0,0	12	9,2	0	0	0	0
охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	18	16	6,1	2	1,5	0	0	0	0
мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	7	2	0,8	5	3,8	0	0	0	0
надання інших видів послуг	17	14	5,3	3	2,3	0	0	0	0
Разом:	404	264	100	130	100	9	100	1	100

Діаграма 4 Розмір підприємств за видами діяльності

РЕЗЮМЕ: Незважаючи на велику питому вагу зосереджених у торгівлі, послугах та громадському харчуванні підприємств бюджетоутворюючими галузями є сільське господарство та переробна промисловість, внесок яких до міського бюджету складає майже дві третини від загальної суми податкових надходжень від платників податків. Таким чином, соціально-економічний стан територіальної громади в значній мірі залежить від тенденцій розвитку його важливої складової - агропромислового комплексу.

Таблиця 8. Оцінка співпраці на місцевому рівні

Назва та/або функція (сфера, де саме застосовується/тема якої вона стосується)	Залучені інституції/особи	Досягнення	Оцінка: корисно чи не корисно
Вирішення актуальних питань розвитку бізнесу	Співпраця підприємців при виконанні МР, МР	На постійній основі	Рішення, що стосуються бізнесу, приймаються із врахуванням пропозицій від бізнесу. Продовжити роботу.
Популяризація місцевої продукції	СГД від малого та середнього бізнесу, МР	На постійній основі	Продовжити проведення ярмарок продукції місцевих товаровиробників під час державних та місцевих святкових заходів. Запровадити святковий захід вузько спрямований на підтримку місцевого товаровиробника.
Сприяння залученню додаткових коштів для розвитку бізнесу	МР	На постійній основі	Продовжити інформування бізнесу щодо умов участі у грантових програмах. Сприяння залученню інвестиційних коштів для реалізації бізнес-проектів
Стимулювання розвитку малого та середнього бізнесу	3 НГО, 403 СГД від малого та середнього бізнесу, ОСГ, Центр зайнятості, МР	На етапі планування	Сприяння навчальним та освітнім програмам для бізнесу у сфері фінансів, юриспруденції, проектного менеджменту
Стимулювання встановленню ділових контактів	МР, підприємства АПК	На етапі планування	Сприяння налагодженню партнерства для поєднання ресурсів в напрямі підвищення конкурентоздатності

РЕЗЮМЕ: ступінь впливу НГО та влади на розвиток приватного бізнесу розцінюється як незначний, і, відповідно, існує нагальна потреба в міжсекторальній співпраці та взаємодії в сферах:

- оперативне реагування та вирішення актуальних питань розвитку бізнесу;
- популяризація місцевої продукції;
- сприяння залученню додаткових коштів для розвитку бізнесу;
- стимулювання розвитку пріоритетних галузей економіки;
- підвищення ролі бізнес-асоціацій;
- стимулювання встановленню ділових контактів.

Таблиця 9. Галузі (та підгалузі) з перспективою зростання та їхні проблеми

Галузь зростання (підгалузь)	Основні проблеми	Спосіб вирішення проблем за допомогою послуг з підтримки бізнесу
Малий та середній бізнес	1) Високі ставки кредитів та жорсткі вимоги до фінансової документації з боку банків; 2) відсутність кредитних спілок НГО; 3) відсутність знань та вмінь щодо основ підприємницької діяльності; 4) відсутність достатньої та за прийнятними цінами комерційної нерухомості; 5) брак часу у підприємців, а також відсутність навиків написання апіляційних заявок на участь в грантових програмах, тендерних закупівлях МР; 6) уповільнення темпів створення малих та середніх підприємств, реєстрації ФОП	1) Організація комплексу послуг для бізнесу: юридичного, фінансового характеру, проектного менеджменту, оформлення тендерної документації тощо; 2) створення реєстру комунальної нерухомості з оптимальними точками приєднання до комунальних мереж, підтримка його в актуальному стані, надання консультацій щодо оформлення договорів оренди; 3) відшкодування відсотків за користування кредитами з міського бюджету; 4) фінансування з міського бюджету бізнес-проектів малого та середнього бізнесу.
Агропромисловий комплекс	1) Відсутність партнерства між підприємствами галузі; 2) низький рівень переробки продукції рослинництва; 3) високі кредитні ставки для організації виробничого процесу; 4) низька конкурентоспроможність місцевих товарів; 5) майже кожне друге підприємство галузі відчуває нестачу кваліфікованих кадрів; 6) припинення діяльності окремих підприємств.	1) Сприяння налагодженню партнерства підприємств АПК; 2) створення реєстру потреби роботодавців у кваліфікованих кадрах; 3) фінансування з міського бюджету програм 2-х місячного стажування молоді; 4) часткова компенсація з міського бюджету вартості навчання молодих спеціалістів; 5) сприяння створенню переробних підприємств із сучасними фасувальними лініями; 6) сприяння запровадженню системи маркетингу готової продукції.

РЕЗЮМЕ: проблеми уповільнення розвитку пріоритетних галузей економіки МСП та АПК стосуються відсутності партнерства, недостатньої кваліфікації кадрового та управлінського персоналу, нестачі ресурсної бази, високої конкуренції на ринках. Способами вирішення проблем є зниження нормативно-правових бар'єрів, забезпечення конструктивного діалогу влади і бізнесу, покращення іміджу підприємництва та заохочення широких верств населення до відкриття власної справи.

План місцевого економічного розвитку
 Пирятинської міської об'єднаної територіальної громади

Таблиця 10. Доступ до фінансування

Фінансова ус-танова / донор	Категорії отримувачів кредиту	Галузь (діяльність) якій надається пріоритет при фінансуванні (кредитуванні)	Цілі кредитування	Мінімальний і максимальний розмір кредиту (гранту)	Термін кредитування	Вимоги (річний відсоток, застава, тощо)	Нормативна база, інше
ПАТ КБ „Приватбанк“	СГД, які надали фінансову звітність, що підпадає під умови кредитування та вимоги банку	Усі, без виключення	Придбання або модернізація основних фондів під заставу вже наявного майна	500,0 тис.грн – 10,0 млн.грн	До 5 років	Нерухомість, автотransпорт, сільгосптехніка	
		Сільське господарство	Придбання сільгосптехніки вітчизняного виробництва	До 25% - часткова компенсація кредиту за рахунок державного бюджету	До 5 років	Нерухомість, автотransпорт, сільгосптехніка	Постанова КМУ № 130 від 01.03.2017 та №86 від 07.02.2018
			Розвиток тваринництва	Частина процентів за кредитом	До 5 років	Нерухомість, автотransпорт, сільгосптехніка	Постанова КМУ №106 (пункти 5,6,11) та №107 (пункти(4,6))
Відділення ПАТ „Полтава-банк“ у м.Пирятин	СГД, які надали фінансову звітність, що підпадає під умови кредитування та вимоги банку	Мікропідприємства, сільське господарство	поточні потреби, довгострокові проекти	10,0 тис.грн – 1,0 млн.грн	Короткострокові до 12 місяців, довгострокові – до 5 років	До 22%, застава-нерухомість, обладнання, с/г техніка, сировина, готова продукція, товари в обігу, депозити, розміщені в ПАТ „Полтава-банк“, фінансові поруки третіх осіб.	

План місцевого економічного розвитку
Пирятинської міської об'єднаної територіальної громади

Пирятинське відділення Полтавської обласної дирекції АТ „Райффайзен“ Банк „Аваль“	СГД, які надали фінансову звітність, що підпадає під умови кредитування та вимоги банку	Мікропідприємства, сільське господарство	Фінансування поточної діяльності	4,5 млн.грн.	36 місяців	21,5% , застава	
			Інвестиційний кредит (транспортний засіб, обладнання)	30,0 млн.грн	Від 6 до 60 місяців	17,5%-18%, початковий внесок 20%	
			Партнерські програми фінансування сільгосптехніки	200,0 млн.грн	До 60 місяців	16%, початковий внесок 20%	Придбання техніки у виробників та дилерів, з якими укладено договір банку
ТВБФ філії Полтавського обласного управління АТ „Ощадбанк“ №10016/79	СГД, які надали фінансову звітність, що підпадає під умови кредитування та вимоги банку	Сільське господарство	Фінансування поточної діяльності	до 200,0 млн.грн	До 3 років	16,9%	Нерухоме та рухоме майно, майнові права, порука
		Мікропідприємства	для придбання сировини, товарів, оплати послуг, пов'язаних з виробництвом продукції чи веденням торгівельної діяльності, інших поточних потреб	Від 100,0 тис.грн до 50,0 млн.грн	До 3 років	17,5%, початковий внесок 1,5% , але не менше 1000 грн.	
Відділення ПАТ „КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК“ в м.Пирятин	ФОП, ЮО	Сільське господарство	фінансування поточної діяльності	Від 10,0 тис.грн до 1,0 млн.грн	До 3 років	22%	

РЕЗЮМЕ: банківська система не здатна забезпечити розвиток економіки громади, для вирішення проблем перспективних галузей місцевого економічного розвитку потрібна консолідація фінансових ресурсів з різних джерел.

Таблиця 11. Потреби приватного сектору у земельних ресурсах та інфраструктурі

Назва інфраструктури, яка необхідна для представників приватного сектору	Рівень забезпечення на сьогодні	Потреби розвитку інфраструктури у найближчі 6 років	Земельні ділянки громади, які можна використати
Робоча площа для мікропідприємств або приватних підприємств (майстерні) – (із/без) спільними об'єктами	низький	Приміщення площею до 200 кв.м з інженерними мережами та зв'язком	В комунальних закладах в сільській місцевості
Офісні приміщення – (із/без) спільними об'єктами	низький	Приміщення площею до 40 кв.м	В комунальних закладах в м.Пирятин та в сільській місцевості
Бізнес –інкубатор (<10 стартапів/мікрокомпаній, >10 стартапів/мікрокомпаній)	-	-	-
Бізнес/Промисловий парк	-	Ділянки 1-2 га для будівництва інфраструктури у промисловій сфері	5 земельних ділянок комунальної власності площею від 0,8 га до 35 га в зоні автошляху Київ-Харків-КПП Довжанський
Науковий / Технологічний парк	-	-	-

РЕЗЮМЕ: розвиток економіки громади стримується нестачею вільних земельних ділянок та приміщень, тому виведення у вільний обіг комунального ресурсу нерухомості, порядок використання якої впорядковано відповідним рішенням сесії МР, вплине на встановлення більш справедливої вартості оренди і в приватному секторі, дасть поштовх розвитку місцевого бізнесу та створенню нових робочих місць.

Таблиця 12. Правові та інституційні умови

Існуючі проблеми у сфері регулювання	Високий/низький негативний вплив	Відповідальний регулюючий орган	Можливість пом'якшення/ поліпшення на місцевому рівні
Досить складна та нечітко визначена Процедура реєстрації НГО.	низький	Головне управління юстиції у Полтавській області	відсутнє
Відсутність законодавчовстановленого механізму звільнення від сплати податків та обов'язкових платежів на визначений короткостроковий період для новостворених СГД	високий	Верховна Рада України	відсутнє

План місцевого економічного розвитку
Пирятинської міської об'єднаної територіальної громади

Збільшення часу на підготовку пакету документів та витрати підприємців на допоміжні послуги під час щорічних звернень за отриманням дозволів, зокрема вимагаються витяги з реєстрів, доступ до яких вже має міський ЦНАП	середній	Виконавчий комітет МР	прийняття рішення виконкому
--	----------	--------------------------	-----------------------------

РЕЗЮМЕ: правова та інституційна база для реалізації повноважень МР створена і в цілому відповідає потребам бізнесу і громадськості. Разом з тим, на державному рівні відсутні механізми сприяння веденню власної справи для новостворених СГД, вдосконаленню процесу реєстрації НГО. На місцевому рівні можливо спростити елементи дозвільної системи шляхом прийняття відповідного рішення виконкому.

Таблиця 13А. Ситуація з кваліфікованою робочою силою

Галузь	Поточна ситуація з кваліфікованою робочою силою	Прогнозована ситуація у майбутньому	Можливі напрямки дій
Переробна промисловість	Потреба роботодавців у кваліфікованих кадрах складає 50-55 осіб.	У зв'язку із запровадженням зони вільної торгівлі та спрощенню доступу на зовнішні ринки будуть потрібні менеджери, маркетологи.	<ul style="list-style-type: none"> - організація зустрічей із підприємцями Європи, бізнес-турів для вивчення європейських ринків та кращого досвіду; - заохочення молодих спеціалістів з відповідною освітою залишатися працювати в громаді (часткова оплата вартості навчання).
Сільське господарство	Потреба роботодавців у кваліфікованих кадрах складає 30-40 осіб.	Попит на агропродукцію у світі зростатиме, тому залишиться потреба у водіях категорії В і С, трактористах, механіках, слюсарях-ремонтниках, агрономах.	<ul style="list-style-type: none"> - організація постійно діючої програми стажування молодих спеціалістів у місцевих майстернях, СГ.
МСП	Потреба роботодавців у кваліфікованих кадрах складає 50-60.	Зона поряд автошляхом державного значення динамічно розвивається, тому залишиться потреба в управлінцях, економістах, менеджерах з продажу.	<ul style="list-style-type: none"> - організація постійно діючої програми з вивчення основ підприємницької діяльності для підприємців-новачків, тренінгів з юридичних та фінансових питань для діючих підприємців.

Таблиця 13Б. Шляхи досягнення балансу між попитом на кваліфіковані трудові ресурси і можливостями працевлаштування в муніципальній освіті – системний аналіз

Переваги поточних методів	Рейтинг за важливістю (1-5)	Недоліки існуючих методів роботи	Рейтинг за важливістю (1-5)
---------------------------	-----------------------------	----------------------------------	-----------------------------

План місцевого економічного розвитку
Пирятинської міської об'єднаної територіальної громади

Програма із вивчення основ підприємницької діяльності на базі Центру зайнятості	5	На одне вакантне місце претендує три безробітних, але їх кваліфікація не відповідає вимогам роботодавців.	1
Наявність двох ВНЗ другого рівня акредитації, які готують спеціалістів необхідного для ринку праці спрямування	1	Відсутність досвіду роботи у молодих спеціалістів, жінок після народження дитини.	3
Програми перекваліфікації осіб з вищою освітою на базі Центру зайнятості	4	Низька заробітна плата змушує мігрувати економічно-активну молодь	5
Наявність розгалуженої мережі виробничих майстерень для набуття професійних навичок	2	Відсутня дієва система підготовки підприємців	4
Наявність європейських місць-партнерів	3	Відсутня система підготовки до нових умов господарювання членів ОСГ	2
Можливі шляхи покращення методів роботи			
<ul style="list-style-type: none"> - проведення тренінгів з питань розроблення інвестиційних проєктів; форм грантових і проєктних заявок проєктів МТД; документів на участь в тендерних закупівлях; створення сільськогосподарських кооперативів; соціального підприємництва для діючих підприємців та новачків, а також для членів ОСГ; - організація зустрічей із підприємцями Європи, бізнес-турів для вивчення європейських ринків та кращого досвіду; - за участю роботодавців, власників виробничих майстерень, виконкому МР організація постійно діючої програми стажування молодих спеціалістів в СГ та переробній промисловості; - накопичення та розповсюдження бази даних кращих бізнес-проєктів; - заохочення молодих спеціалістів залишатися працювати в громаді (часткова оплата вартості навчання). 			

РЕЗЮМЕ: на ринку праці має місце дисбаланс між попитом та пропозицією, який за прогнозами лише посилиться у майбутньому. Очікувана потреба в кадрах базується, перш за все, на тенденціях росту споживання агропродукції у світі, тому залишиться потреба у спеціалістах, що мають вищу освіту у сфері аграрних дисциплін. У зв'язку із запровадженням зони вільної торгівлі та спрощенню доступу на зовнішні ринки в переробній промисловості будуть потрібні менеджери, маркетологи. Зона поряд автошляхом державного значення в межах громади динамічно розвивається, тому залишиться потреба в управлінцях, економістах, менеджерах з продажу. Вирішення зазначених проблем потребує створення навчально-інвестиційного центру з організації проведення тренінгів з актуальних питань бізнесу, накопичення та розповсюдження бази даних кращих бізнес-проєктів, запровадження програм фінансового стимулювання молодих спеціалістів, організації зустрічей із підприємцями Європи, бізнес-турів для вивчення європейських ринків та кращого досвіду.

Таблиця 14. Як місцевість сприймається її мешканцями

Позитивні аспекти, очевидні сильні сторони нашої місцевості на думку мешканців	Ступінь важливості (1-5)	Негативні аспекти, очевидні слабкі сторони нашої місцевості на думку мешканців	Ступінь важливості (1-5)
Краща інфраструктура порівняно із іншими муніципалітетами	2	Дисбаланс між попитом та пропозицією робочої сили.	2
Транспортно-логістичний вузол	3	Відсутність упізнаваності Пирятинського субрегіону серед інших регіонів України.	4
Розгалужена мережа торгівлі, закладів харчування та послуг	4	Скорочення кількості суб'єктів малого і середнього бізнесу.	1
Ряд місцевих харчових продуктів є кулінарними посланниками регіону	1	Відсутність дієвих каналів комунікації з інвестором.	3
Субрегіон привабливий для мігрантів	5	Нестача яскравих місцевих свят, ярмарків	5
Можливі дії, легкі для втілення			Під керівництвом
Запровадження сторінки для допомоги бізнесу на веб-сторінці МР та в соціальних мережах			Виконком МР
Сприяння у працевлаштуванні молодих спеціалістів та жінок			Інвестори, виконком МР
Промоція місцевої продукції шляхом проведення ярмарок продукції місцевих виробників, презентацій та дегустацій, виготовлення рекламної продукції			СГД, виконком МР
Видання „Путівника інвестора“ з інформацією про земельні ділянки та умови ведення підприємницької діяльності в громаді			СГД, виконком МР
Проведення бізнес-форуму для інвесторів			Райдержадміністрація, в виконком МР, СГД
Виконання заходів з маркетингу і брендингу субрегіону			НГО, СГД, МР
Популяризація субрегіону на міжнародному рівні, вихід на нові ринки товарів			СГД, МР

РЕЗЮМЕ: з метою підвищення конкурентоспроможності регіону та забезпечення сталого розвитку економіки громади у середньостроковій перспективі можливими напрямками дій можуть стати: виконання місцевої програми підтримки бізнесу, заходів із формування іміджу регіону як виробника харчових продуктів, створення нових іміджевих продуктів, каталогів місцевої продукції, путівників для інвесторів, запровадження бізнес-форумів та бізнес-турів у Європейські міста-партнери.

-
-
-

Розпорядження міського голови про створення робочої групи

ПИРЯТИНСЬКА МІСЬКА РАДА ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ

15.03.2018

№ 50

Про внесення змін до розпорядження міського голови від 24.07.2017 № 73 „Про робочу групу з питань розробки та імплементації Плану місцевого економічного розвитку Пирятинської міської об'єднаної територіальної громади“

Відповідно до статті 42 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні“, з метою забезпечення ефективної роботи робочої групи та підготовки якісного Плану місцевого економічного розвитку Пирятинської міської об'єднаної територіальної громади в рамках ініціативи ЄС „Мери за економічне зростання“:

1. Внести зміни до розпорядження міського голови від 24.07.2017 № 73 „Про робочу групу з питань розробки та імплементації Плану місцевого економічного розвитку Пирятинської міської об'єднаної територіальної громади“:

1) внести зміни до Складу робочої групи з питань розробки та імплементації Плану місцевого економічного розвитку Пирятинської міської об'єднаної територіальної громади, виклавши його у новій редакції, що додається;

2) викласти пункт 2 розпорядження у наступній редакції:

„2. Робочій групі розробити План місцевого економічного розвитку Пирятинської міської об'єднаної територіальної громади до 01.07.2018 та подати його на затвердження черговій сесії міської ради“.

2. Контроль за виконанням розпорядження покласти на заступника міського голови з питань діяльності виконкому міської ради Шикеринця І.С.

Міський голова

О.РЯБОКОНЬ

Додаток
до розпорядження
міського голови
від 15.03.2018 № 50

СКЛАД РОБОЧОЇ ГРУПИ

з питань розробки та імплементації Плану місцевого економічного розвитку
Пирятинської міської об'єднаної територіальної громади

Рябоконт
Олексій Петрович	- міський голова, голова Робочої групи
Шикеринець
Ігор Станіславович	- заступник міського голови з питань діяльності виконкому міської ради, радник міського голови з питань економічного розвитку, заступник голови Робочої групи
Новіков
Олександр Олександрович	- Начальник відділу муніципальних ініціатив та інвестицій управління економіки виконкому міської ради, секретар Робочої групи
Бугайов
Віктор Миколайович	- член виконкому міської ради, пенсіонер, голова ГО „Пирятин-інвест“
Маслак
Володимир Олексійович	- фізична особа–підприємець
Коріневський
Юрій Юрійович	- голова ФГ „Озера“
Крагель
Валентина Миколаївна	- голова ГО „Агенція розвитку Пирятинщини“
Пшиченко
Марія Якубівна	- директор Пирятинської філії Полтавського обласного центру зайнятості
Снаговський
Олександр Олександрович	- голова Ради підприємців при виконкомі міської ради, фізична особа-підприємець
Солдатова
Ірина Вікторівна	- начальник управління економіки виконкому міської ради

- Садовський
Іван Сергійович
- директор Пирятинської філії приватного вищого навчального закладу „Європейський університет“
- Сурмач
Олег Вікторович
- начальник економічного відділу
ПАТ „Пирятинський сирзавод“ (за згодою)
- Тимченко
Олександр Петрович
- головний інженер ТОВ „ВК Будагромаш“ (за згодою)
- Хоменко
Олексій Віталійович
- голова постійної комісії з питань житлово-комунального господарства, комунальної власності, транспорту, зв'язку та сфери послуг
- Якименко
Аліна Іванівна
- фізична особа-підприємець (за згодою)

Керуючий справами
виконкому міської ради

Л.В. Кочур